

give it forward

2025

METODBOK OCH SLUTREDOVISNING

Våld i nära relationer inom 9 våldstyper i kopplingen till dold arbetslöshet #Upptäckvåldet

NCK NATIONELLT CENTRUM
FÖR KVINNOFRID

Malmö stad

Stockholms
stad

Samordningsförbundet
Stockholms stad

 Urban Utveckling

ARBETSFÖRMEDLINGEN
SWEDISH PUBLIC EMPLOYMENT SERVICE

Riksorganisationen Give it forward

Stockholm, mars 2025

Innehåll

1.	Sammanfattning.....	3
2.	Beskrivning av projektverksamhet.....	4
2.1	Om riksorganisationen Give it forward.....	4
2.2	Hur bidrar projektet till att stärka det våldsförebyggande arbetet?.....	5
3.	Metodbeskrivning.....	6
3.1	Framtagande av VAI (våld-och arbetsförmågeindex).....	6
3.2	KBT program för våld i nära relationer.....	9
3.3	Spridning av evidensbaserad kunskap om kopplingen mellan våld och arbetslöshet.....	10
4.	Delredovisning: verksamhetsår 2.....	11
4.1	Projektverksamhetens aktivitetsplan.....	11
4.2	Projektmål och resultat: verksamhetsår 2.....	11
5.	Våld i nära relationer och dess betydelse för arbetslöshet – vad säger forskningen?.....	20
6.	Referenser.....	28
7.	Bilagor.....	31
7.1	Nio våldstyper i koppling till arbetslöshet.....	31
7.2	Nio våldsberättelser i koppling till arbetslöshet.....	32
7.3	Jobbjouren inkl. självtest och kampanjer.....	36

1. Sammanfattning

Syftet med metodboken är att sammanställa forskning, evidens och kunskap, samt presentera arbetsätt, metoder, verktyg och insikter inom ramen för projektet #Upptäckvåldet kopplat till arbetslöshet. Nedan presenteras sammanfattade resultat för projektverksamheten sett till måluppfyllelse, effekter och spridning.

Måluppfyllelse:

- Give it Forward har bidragit till ny evidens om kopplingen mellan våld i nära relationer och dold arbetslöshet där våld i nära relationer förekommer i cirka 14 procent i genomsnitt och verkar förekomma upp till 80 procent, enligt intervjuer och dialog med styrgruppen.
- Inom ramen för projektet har 1000 kvalitativa intervjuer genomförts med medlemsberättelser för att samla evidens om kopplingen mellan våldet och arbetslösheten, samt fånga målgruppens röster och berättelser som används som underlag för målgruppsanpassade kampanjer och för kunskapsspridning. Här ingår ett genusperspektiv.
- Med Sveriges första evidensbaserade mätverktyg (våldsenkäten), som mäter våldsutsatthet inom nio våldstyper, kan vi mäta nivån och förekomsten av våld i koppling till arbetslöshet. På så vis kan varje besökare efter att ha fyllt i våldsenkäten få ett individanpassat resultat. Detta möjliggör individanpassade rekommendationer om var hjälp finns och kan erbjudas.
- Plattformen Våldsjouren erbjuder en mängd ny kunskap, utbildningsmaterial, samt verktyg för självundersökning och självhjälp. Tillsammans bidrar dessa resurser till att öka upptäckten av våld och skapa nya vägar till arbete.
- Etablering av ett nytt våldindex – VAI (våld-och arbetsförmågeindex). Syftet med indexet är att mäta kopplingen mellan våldsutsatthet och dess påverkan på arbetsförmågan. Projektet har utvecklat nya metoder för att kunna bedöma en persons kapacitet att utföra arbete utifrån hälsa, förmågor och färdigheter i koppling till våldsrisk och våldsutsatthet.
- Inom vår våldspreventiva verksamhet på selektiv och indikativ nivå har vi infört ett KBT-program för våldsutövare. Programmet syftar till att stödja personer som utövar våld genom att hjälpa dem att identifiera och förstå destruktiva tankemönster och beteenden, samt att arbeta med att förändra dessa för att förhindra återfall.

Effekter och spridning:

- Genom kampanjer och spridningskonferens har vi nått 24 000 unika personer via sociala medier, 3830 medlemmar över landet genom nyhetsbrev, utbildat ett 50 tal förtroendevalda, samt genom spridningskonferensen spridit resultat via styrgruppens medlemmar. Dessa är Arbetsförmedlingen, Samordningsförbundet, Malmö Stad, Stockholm Stad och Uppsala universitet. Därtill har kampanjer spridits via civila samhället genom tvättstuge-och tjejtoalettkampanjer.
- De samlade effekterna är att verksamheten har tagit fram ny kunskap och nya verktyg för att kunna synliggöra och stoppa våldet i kopplingen till dold arbetslöshet för att hjälpa utsatta individer att ta sig ur våld, stärka arbetsförmåga och öka möjligheterna till arbetskraftsdeltagandet för att nå målet om ett liv fritt från våld med självförsörjning.

2. Beskrivning av projektverksamhet

Det övergripande målet med vårt projekt är att öka kunskapen och medvetenheten om sambandet mellan våld i nära relation och arbetslöshet, med fokus på både våldsutövare och våldsutsatta i ekonomiskt sårbara och utsatta miljöer. Därtill syftar projektet till att utveckla evidensbaserade verktyg och insatser för tidigare upptäckt och prevention av våld i nära relation kopplat till arbetslöshet. Målet är tillhandahålla individuellt anpassat stöd till våldsutövare och våldsutsatta för att ta sig ur våldssituationen och hitta vägar till sysselsättning. Ett centralt moment i projektet är personintervjuer med 1000 kvinnor tillhörandes projektets målgrupp. Deras berättelser sprids och kommuniceras genom digitala kampanjer för att främja frågans aktualitet och säkerställa att fler i målgruppen får kunskap om sin situation och tidigare tillgång till stöd. För att säkerställa att projektet ges bästa möjliga förutsättningar, bygger vi arbetet på den senaste forskningen och praktisk-nära kunskap. I projektet har vi därför ingått i strategisk samverkan med viktiga aktörer och intressenter från offentlig sektor, akademien, civilsamhället och näringslivet. Projektet bidrar till att främja såväl universell som riktad våldsprevention.

2.1 Om riksorganisationen Give it forward

Riksorganisationen Give it forward arbetar i kopplingen mellan våld, utanförskap och arbetslöshet. Våldet och kopplingen till arbetslöshet handlar om värderingar, attityder och handlingar som inte nödvändigtvis klassificeras som brott enligt nuvarande lagstiftning, men som ändå bidrar till ett mönster av destruktivitet och socialt utanförskap. Kopplingen mellan våld och arbetslöshet innefattar även ekonomisk sårbarhet som förstärks av andra typer av våld, såsom psykiskt, känslomässigt, digitalt, materiellt och sexuellt våld.

Give it forward har sedan år 2010 erbjudit såväl våldsutövare som våldsutsatta mötesplatser och stöd för att komma ur våldssituationer och hitta vägar till sysselsättning. Syftet med vår verksamhet är att stoppa våldet för att hjälpa både våldsutsatta och våldsutövare att uppnå ekonomisk jämlikhet och självständighet. Riksorganisationen erbjuder regelbundna aktiviteter lokalt över hela landet som handlar om att stärka motståndskraften mot våld och arbetslöshet och att skapa nya vägar till delaktighet i samhället. Våra aktiviteter omfattar utbildningar om våld, arbete och omställning, samt vägledning, mentorskap och

digitala verktyg för trygghet och stärkt egenmakt. Vår verksamhet riktar sig till våldsutsatta och våldsutövare med särskild uppmärksamhet på sambandet mellan våld, arbetslöshet och socialt utanförskap, där vi även beaktar faktorer som hälsoproblem, funktionshinder, hög ålder, kvinnor med utländsk bakgrund, HBTQI-personer, beroendeproblem, samt unga som på grund av hälsoproblem varken arbetar eller studerar (UVAS).

Vi är en ideell aktör som arbetar för att främja vår målgrupps sak genom samverkan med offentlig sektor, akademien, civilsamhället och näringslivet. Finansieringen av vårt arbete kommer från insamlingar, offentliga medel samt i form av bidrag från våra föreningsmedlemmar.

2.2 Hur bidrar projektet till att stärka det våldsförebyggande arbetet?

Projektet bidrar till att stärka det våldsförebyggande arbetet genom att öka förståelsen för sambandet mellan våld i nära relation och arbetslöshet, samt genom att erbjuda och främja individanpassat stöd till både våldsutövare och våldsutsatta. Genom att sprida berättelser och öka medvetenheten om våld i samband med arbetslöshet, och genom att utveckla verktyg för självundersökning och självhjälp, hjälper projektet aktuell målgrupp att lämna våldssituationen och hitta hållbara vägar till sysselsättning.

Projektverksamheten sker inom ramen för regeringens *uppdrag om ökad upptäckt av våld m.m. 2022–2024* under namnet #Upptäckvåldet, samt för att bidra till att uppfylla de mål som fastställts i den *nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor*. Strategin inbegriper fyra delmål: 1. *Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld*, 2. *Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn*, 3. *Effektivare brottsbekämpning* och 4. *Förbättrad kunskap och metodutveckling*.

I projektet har vi ingått i en strategisk samverkan med Arbetsförmedlingen och deras nationella insatsledare för ökad upptäckt av kopplingen mellan våld och arbetslöshet, samt med Samordningsförbundet Stockholm Stad, Arbetsmarknadsförvaltningarna i Stockholm och Malmö Stad, Uppsala universitet, civilsamhället, samt med Urban Utveckling, sakkunniga inom social hållbarhet och utvecklingsarbete i socioekonomiskt utsatta områden. Vi har fått i uppdrag av Arbetsförmedlingen att identifiera och hantera våldssituationer och erhållit auktorisation för att öka upptäckten av våld i samband med arbetslöshet. Vårt uppdrag involverar att utbilda och stödja både våldsutsatta och våldsutövare för att bryta våldssituationen och hitta hållbara vägar mot arbete och självförsörjning. Projektet syftar också till att främja utvecklingen av evidensbaserade åtgärder och individanpassade verktyg för självhjälp och självreflektion. För att uppnå detta använder vi befintligt utbildningsmaterial och verktyg som erbjuds av Arbetsförmedlingen som komplement och stöd till med de verktyg som utvecklats inom ramen för aktuellt projekt.

Den direkta (primära) målgruppen är våldsutsatta och våldsutövare som befinner sig i arbetslöshet och utanförskap. Inom denna målgrupp är våldet och arbetslösheten mest prevalent hos vissa specificerade grupper: ekonomiskt utsatta, funktionshindrade, sjuka, äldre, utrikesfödda kvinnor, HBTQI-personer, personer i missbruk samt unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) på grund av ohälsa. Projektet genomsyras av ett genusbaserat och rättighetsbaserat ungdomsperspektiv som handlar om att unga ska ha goda levnadsvillkor,

egenmakt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Den indirekta (sekundära) målgruppen är anhöriga (våldsutövare) till den direkta målgruppen och som betraktar självförsörjning som ett hot eftersom det underminerar möjligheten kontroll och försvårar underordning. Här ingår ett genusperspektiv.

3. Metodbeskrivning

3.1 Framtagande av VAI (våld-och arbetsförmågeindex)

Våldsenkäten, tillgänglig för genomförande på plattformen www.jobbjouren.se/valdsenkaten, ger ett intyg på graden av våldsutsatthet med ett individuellt mätvärde från noll till hundra poäng med en beskrivning av låg våldsutsatthet till mycket hög våldsutsatthet:

- Låg fara (0 – 15 poäng)
- Befintlig fara (16 – 30 poäng)
- Hög fara (31 – 100 poäng)

Verktøget beskriver vilka av de nio våldstyperna en individ är påverkad av och utsatt för, samt hur våldstyperna påverkar arbetsförmågan samt ger individanpassade resultat och rekommendationer. De nio våldstyperna framtoqs i dialog med styrgruppen. Dessa är:

- Sexuellt våld
- Materiellt våld
- Psykiskt våld
- Latent våld
- Försummelse
- Digitalt våld
- Fysiskt våld
- Ekonomiskt våld
- Hedersrelaterat våld

Definitioner av våldstyperna återfinns i bilaga 7.1. Våldsmärena har även justerats genom remissrunda och samtal inom styrgruppen, samt med stöttning av forskare Carolina Överlien (Uppsala universitet). Respondenternas svar går vidare till forskning för att fortsatt samla evidens om kopplingen mellan våldsutsatthet och arbetslöshet. Med våldsenkäten kan både våldsutsatta och våldsutövare få individanpassat stöd och hjälp för att ta sig ur våldet och arbetslösheten, samt bli erbjuden hjälp och stöd. Efter genomfört test erbjuds även intyg att uppvisa i kontakt med myndigheter eller vården.

För att i nästa steg göra en mer fördjupad bedömning av kopplingen mellan våld i nära relationer och arbetsförmågan, har projektet med evidensbaserade metoder tagit fram ett nytt våldindex. Detta index heter VAI (våld-och arbetsförmågeindex). Syftet med indexet är att mäta kopplingen mellan våldsutsatthet och dess påverkan på arbetsförmågan. Vid en fördjupad bedömning har projektet utvecklat nya metoder för att kunna bedöma en persons

kapacitet att utföra arbete utifrån deras hälsa, förmågor och färdigheter i kopplingen till våldsrisk och våldsutsatthet.

Våldindexet omfattar resultaten från våldsmätarens resultat och skattningar från olika undersökningar genom ett arbetsförmågeindex. Syfte med kombinerad vålds- och arbetsförmågemätningar är att:

- Identifiera hinder: hälso- eller arbetsmiljöfaktorer som påverkar förmågan
- Stöd till individen: Utforma anpassningar, träning eller rehabilitering
- Förebygga ohälsa: Tidigt identifiera risker för långvarig sjukskrivning

De fördjupade bedömningarna omfattar funktions- och aktivitetsbedömningar. Dessa utvärderingar fokuserar på specifika fysiska eller kognitiva funktioner som krävs för ett arbete genom tester. Dessa tester är:

- Fysiska tester: mäter styrka, uthållighet och rörelseförmåga
- Kognitiva tester: bedömer minne, koncentration och problemlösning

Modellen för att anpassa den psykosociala miljön till våra våldsutsatta deltagare är den evidensbaserade modellen SAUK (Sympati-Accepterande-Upplevelse-Kompetens), som också kallas för ”det bekräftande mötet”. Metoden tillämpas vid anpassningen av omgivande faktorer för att sträva efter att förverkliga deltagarnas idealitet dvs. minska diskrepansen mellan den jag önskar att vara och den jag just nu är. Genom kartläggning identifieras deltagarnas aktuella jag och därefter deltagarnas ideala jag och därefter identifieras målstyrda handlingar. Med NÖHRA modellen beskrivs nuvarande läge och önskat läge, samt aktiviteter och resurser kartläggs för att nå uppsatta mål och önskat läge. Kartläggningen blir en handlingsplan för vad och hur önskat mål och önskad situation ska uppnås, samt vilket stöd verksamhetens personal ska ge deltagarna.

Stödet vid aktivitetsutförandet utgår från fyra faser i SAUK modellen med Sympati-Accepterande-Upplevelse-Kompetens faserna. Med dessa fyra faser kan vi med modellens hjälp arbeta med bekräftelse som framgångsfaktor för att stärka deltagarnas självständighet, deras kompetens och expertkunskap, samt det är ett verktyg för att mäta deltagarens upplevelse av bekräftelse i mötet med verksamhetens personal.

SAUK modellens fyra faser (Sympati-Accepterande-Upplevelse-Kompetens) anpassar den psykosociala miljön på följande fyra sätt:

1. Sympatiuttryckande omvårdnad innebär att vi ger våra deltagare sympati (medkänsla) och stöd för egenmobilisering av resurser genom involvering och inkludering med utgångspunkt i deltagarens egenkraft och väg framåt med uppsatta mål. Med sympati skapar vi insikt och förståelse om vad som väntar i processen och ger stöd hela vägen utifrån deltagarens behov och önskemål.
2. Accepterandeskapande omvårdnad innebär att vi ger våra deltagare friheten att uttrycka sin nuvarande situation och acceptera resan mot uppsatta mål och önskat läge, samt ge deltagaren förutsättningar och stöd längs vägen.

3. Upplevelsemässig innebördsförvärvande omvårdnad innebär att vi ger deltagaren respekt för önskemål och värderar deltagarens kompetens, samt ger uppmuntran runt den individuellt anpassade aktivitets – och handlingsplanen.
4. Kompetensmanifesterande omvårdnad betyder att vi ger deltagaren handlingskunskaper för att få kontroll över nuvarande situation och rätt kompetensstöd för att kunna uppnå önskat läge och uppsatta mål. Vi ger stöd och hjälp med struktur och för att deltagaren ska känna sig trygg med sin egen kompetens och vägen framåt mot mål och önskat läge.

De fyra faserna genom SAUK modellens (Sympati-Accepterande-Upplevelse-Kompetens) ger en kvalitativ och tillgänglig psykosociala miljö för deltagaren att uppnå goda resultat i de arbetsliknande aktiviteterna.

Kvalitetsredogörelse för VAI

Projektet har testat och kompetensutvecklat personal med evidensbaserade modellen MOHO (Model of human occupation) som teoretisk bakgrund för tillämpning av fem olika bedömningsinstrument för observationer och frågeställningar, samt arbetsbedömningar för våra deltagare i kopplingen till våldsrisker och våldsutsatthet. Bedömningsinstrumenten är följande:

1. **MOHOST of Human Occupation Screening Tool** som beskriver deltagarens delaktighet i aktiviteter och hur vilja, vanor, rutiner och färdigheter samspelar med personens aktuella miljö med våldsrisker. Screening av delaktighet i olika aktiviteter ger en översikt av personens delaktighet i aktiviteter gällande personlig vård, boende, produktivitet och fritid. Modellen innehåller 24 variabler, fyra för var och en av dessa sex olika områden som frågeställningarna handlar om: 1) motivation för aktivitet (vilja) 2) Aktivitetsmönster (vanor) 3) Kommunikations och interaktionsfärdigheter 4) Processfärdigheter 5) Motoriska färdigheter 6) Miljö Datainsamlingsmetoden är i första hand genom observationer och intervjuer.
2. **Dialog om arbetsförmåga (DOA)** syftar till att ge en samlad bild av en persons resurser och begränsningar i förhållande till arbete eller arbetsliknande aktiviteter. DOA består av 34 stycken självskattningsfrågor inom fem följande frågeområden: 1) Självkänedom, intressen och värderingar. 2) Roller och vanor. 3) Fysisk förmåga. 4) Organisations- och problemlösningsförmåga. 5) Förmåga till samspel och kommunikation. Instrumentet fokuserar på delaktighet genom personens egen skattning av sin arbetsförmåga i kopplingen till våldsrisker, samt dialog med bedömaren om resultatet av skattningen. En likertskala med skalstegen 1-5 ligger till grund för skattningen.
3. **Worker Role Interview (WRI)** som identifierar hur psykosociala och miljömässiga faktorer påverkar deltagarens möjligheter att vara kvar i, återgå till eller skaffa ett arbete. Med intervjuer och skattningar är fokus på sexton variabler inom sex områden; 1) uppfattning om den egna förmågan, 2) värderingar, 3) intressen, 4) roller, 5) vanor och 6) miljö. WRI utgör betydelsefull information för såväl bedömning av individers arbetsförmåga som för identifiering av individspecifika arbetslivsinriktade rehabiliteringsbehov.

4. **Assesment of work characteristics (AWC)** är en arbetskravsanalys, som beskriver en arbetsuppgifts karakteristika utifrån i vilken omfattning en arbetsuppgift ställer krav på olika färdigheter hos deltagaren för att arbetsuppgiften ska kunna utföras ändamålsenligt och effektivt. Verktøget ger en bild av hur bedömaren uppfattar i vilken utsträckning det ställs krav på en individs färdigheter.
5. **Assesment of work performance (AWP)** som används för att via observation bedöma deltagarens färdigheter vid utförandet av arbete. Instrumentet bedömer individens arbetsfärdigheter inom tre områden (14 variabler): motoriska färdigheter, processfärdigheter samt kommunikations- och interaktionsfärdigheter. Skattningar av deltagarens färdigheter matchas mot kravprofil.

Sammanfattningsvis kan vi med MOHO (Model of human occupation) som teoretisk bakgrund och våra fem bedömningsinstrument med stöd av våldsmätaren leverera hög kvalitet för våra våldsutsatta deltagare, samt säkra att rätt frågeställningar besvaras under hela programperioden. I slutet av programperioden levererar vi en handlingsplan för varje unik person att ta sig ur våldet, stärka arbetsförmågan och öka arbetskraftsdeltagandet på ett hållbart sätt. Detta med fortsatt metodiskt stöd genom hela verksamheten.

3.2 KBT program för våld i nära relationer

Inom vår våldspreventiva verksamhet på selektiv och indikativ nivå har vi implementerat ett KBT-program (kognitiv beteendeterapi) mot våld i nära relationer. Programmet fokuserar på att hjälpa personer som utövar våld att identifiera, förstå och förändra destruktiva tankemönster och beteenden, samt förhindra återfall. Målet är att minska våldet, förbättra relationsfärdigheter och främja empati samt ansvarstagande.

Syftet med programmet är att skapa effektivitet och etiska aspekter i verksamheten, på dessa följande sätt:

- Effektivitet: Studier visar att KBT program kan minska våldsamt beteende. Särskilt om deltagarna har en vilja till förändring
- Etiska aspekter: Viktigt att säkerställa offrens säkerhet och att behandlingen inte normaliserar våld. Samtidigt krävs ofta samverkan med andra insatser, som socialtjänst och polismyndigheten.

Målet med programmet är att leverera en strukturerad och evidensbaserad terapeutisk metod som syftar till att identifiera och förändra tankar, känslor och beteenden som orsakar eller upprätthåller psykologiska problem.

KBT programmet omfattar fyra delar:

1. **Kartläggning och målsättning** – kartlägga problemområden och sätta upp tydliga mål för programmet. Fokus ligger på att förstå sambandet mellan tankar, känslor och beteenden.
2. **Psykoedukation** – Deltagaren får lära sig om hur negativa tankemönster och beteenden påverkar deras välbefinnande. Kunskap om specifika diagnoser, som depression, ångest eller PTSD, inkluderas vid behov.
3. **Identifiering av tankemönster** – Deltagaren får hjälp att identifiera automatiska tankar, antaganden och kognitiva förvrängningar (till exempel svartvitt tänkande eller katastroftänkande). Dessa analyseras och utmanas för att skapa mer realistiska och hjälpsamma tankar.
4. **Beteendeaktivering och exponering** – Här utformas en individanpassad plan av en examinerad socionom med fördjupad KBT utbildning mot våld i nära relationer.

3.3 Spridning av evidensbaserad kunskap om kopplingen mellan våld och arbetslöshet

Genom vårt arbete med Våldsjouren och med forskare Carolina Överlien, som stödjer projektet genom att utvärdera våldsförebyggande insatser samt samla in evidens och relevant forskning, har vi framgångsrikt kunnat leverera forskningsresultat om våld i samband med arbetslöshet. Vi har också kunnat erbjuda evidensbaserad kunskap om olika våldstyper och deras inverkan på en individs möjligheter till arbete. Vi har även belyst hur de olika våldstyperna kan utgöra en dold orsak till arbetslöshet. Genom dessa insatser har vi bidragit till att öka upptäckten av våld, och besökare på Våldsjouren kan få ytterligare stöd genom självundersökningsverktyg (våldsenkäten), självhjälpsresurser, podcast samt annat relaterad utbildningsmaterial. Vi erbjuder även individanpassat stöd genom vår stödchatt, bemannad av erfarna experter som kan ge vägledning både när det gäller våldssituationer och frågor relaterade till arbete och sysselsättning.

En initierad och pågående spridning av befintligt utbildningsmaterial (filmer, podcasts, föreläsningar) tillhandahålls av offentlig sektor (projektpartners Arbetsförmedlingen och Stockholms stads arbetsmarknadsförvaltning) för att öka medvetenheten om sambandet mellan våld och arbetslöshet. Detta har uppnåtts genom att tillgängliggöra och aktivt sprida utbildningsmaterialet på plattformen Våldsjouren som administreras av projektägare Give it forward inom ramen för aktuellt projekt:

<http://www.jobbjouren.se/valdschatten>.

Plattformen tillhandahåller en mängd ny kunskap, utbildningsmaterial och verktyg för självundersökning och självhjälp. Dessa resurser bidrar gemensamt till att öka upptäckten av våld och skapa nya vägar till stöd och arbete.

4. Delredovisning: verksamhetsår 2

4.1 Projektverksamhetens aktivitetsplan

Fas 1. Nollmätning och uppstart

- Uppstart och planering av arbetet avseende hela bidragsperioden
- Rekrutering av projektmedarbetare och konsult
- Nollmätning

Fas 2. Ta fram arbetsprocess för samverkan och resultat

- Utvecklingskonferens med projektets samverkanspartners
- Workshop 1 med fokus på forskning, evidens och kunskapsutbyte
- Kvalitativa intervjuer med projektets målgrupp
- Målgruppsanpassade kampanjer i sociala medier
- Vidareutveckling av verktyg för självundersökning och självhjälp
- Utvärdering och uppföljning med lärosäte och konsult år 1

Fas 3. Sprida kunskap och evidensbaserade arbetssätt

- Workshop 2 med fokus på forskning, evidens och kunskapsutbyte
- Kvalitativa intervjuer med projektets målgrupp
- Målgruppsanpassade kampanjer för sociala medier
- Testperiod: verktyg för självundersökning och självhjälp
- Utvärdering och uppföljning med lärosäte och konsult år 2

Fas 4. Metodbok och avslutande spridningskonferens

- Framtagning av metodbok för spridning av projektets forskning, evidens, arbetssätt, metoder, verktyg
- Slutrapport
- Spridningskonferens med samverkanspartners för att sprida projektets resultat och insikter (metodbok)
- Implementering av framtagna arbetssätt och verktyg i ordinarie verksamheter

4.2 Projektmål och resultat: verksamhetsår 2

Projektet har ett **övergripande mål**, två **projektmål** och fyra **delmål**. Det **övergripande målet** är att på lång sikt främja universell prevention genom att bidra till tidigare upptäckt av våld i nära relation. Det första **projektmålet (projektmål 1)** är att öka kunskapen om mekanismerna bakom våld i nära relationer och dess samband med arbetslöshet, samt att öka förståelsen hur detta påverkar våldsutövaren och den utsatte. Detta inkluderar även att förstå hur den utsattes möjligheter till arbete, självförsörjning och egenmakt påverkas. Det andra projektmålet (**projektmål 2**) är att främja vidareutvecklingen av evidensbaserade insatser och verktyg för att stärka det förebyggande arbetet mot våld i nära relation. **Delmål 1**, som utvecklats ur **projektmål 1**, och handlar om att öka medvetenheten och förmågan att upptäcka våld i nära relation samt att förstå dess koppling till arbetslöshet. Här ingår ett genusperspektiv. **Delmål 2**, som har utvecklats ur **projektmål 2**, handlar om

att ta fram ett verktyg (digital våldsenkät) för självundersökning och självhjälp i det våldsförebyggande arbete. **Delmål 3** är framtagandet av en metodbok för spridning av projektets forskning, evidens, arbetssätt, metoder, verktyg och insikter genom en avslutande spridningskonferens. **Delmål 4** är utökad strategisk samverkan med akademien, offentlig sektor och näringsliv. Samtliga moment i projektet inkluderar ett genusperspektiv och det första delmålet syftar till att stärka och främja såväl universell som riktad våldsprevention.

Delmål 1

Det första delmålet är att öka kunskapen om mekanismerna bakom våld i nära relationer och dess samband med arbetslöshet, samt att öka förståelsen hur detta påverkar våldsutövaren och den våldsutsatta. För att förverkliga målet sker samverkan med Uppsala universitet (Carolina Överlien, professor i genusrelaterat våld och hälsa) som bistår projektet genom att utvärdera våldsförebyggande insatser, samla evidens och relevant forskning på internationell och nationell nivå. För att ytterligare stärka kunskapen om de bakomliggande faktorerna till våld i nära relation och dess samband med arbetslöshet, genomförs kvalitativa personintervjuer med kvinnor tillhörandes projektets målgrupp.

Resultat

1. Första resultatet för delmål 1 är genomförandet av kvalitativa intervjuer med 1000 kvinnor tillhörande projektets målgrupp, med syftet att samla erfarenhetsbaserad kunskap och evidens om sambandet mellan våld och arbetslöshet. Därtill syftar intervjuerna att utgöra ett underlag för projektets kommunikationskampanj. Leveransen här omfattar redan genomförda intervjuer och sammanställda journalanteckningar från samtal med projektets målgrupp över en 10-årsperiod, samt även nya intervjuer som sker löpandes under hela projektets varaktighet. Under projektverksamheten har vi genomfört och analyserat ca 1000 intervjuer med kvinnor från projektets målgrupp. Underlaget, som är anonymiserat, inhämtat och hanterat i enlighet med GDPR, finns samlat och åtkomligt i den digitala plattformen Trello. Alla intervjuer sammanställs och aggregeras enligt nio olika våldstyper som presenteras i våldsenkäten och på projektverksamhetens hemsida: www.jobbjouren.se/valdschatten. De aggregerade intervjuerna återfinns i sin helhet i bilaga 7.2. För våldsenkäten, vänligen se bilaga 7.3. Kvinnornas erfarenheter (intervjuer) och de olika våldstyperna kommer förklaras och visualiseras med berättelser om hur våldet verkar i kopplingen till arbetslöshet.
2. Det andra resultatet för delmål 1 är en pågående målgruppsanpassad digital kampanj riktad till 100 000 individer tillhörandes projektets målgrupp (direkt eller indirekt) lokalt på flera avgränsade verksamhetsorter i Sverige. Kampanjen sker i såväl nya (sociala) medier som i traditionell media. Här ingår ett genusperspektiv. Resultatet från kampanjen redovisas i sin helhet i slutet av projektverksamheten enligt projektets tidsplan.

3. Det tredje resultatet för delmål 1 är en initierad och pågående spridning av befintligt utbildningsmaterial (filmer, podcasts, föreläsningar) som tillhandahålls av offentlig sektor (projektpartners Arbetsförmedlingen och Stockholms stads arbetsmarknadsförvaltning) för att öka medvetenheten om sambandet mellan våld och arbetslöshet. Resultatet har uppnåtts genom att tillgängliggöra och aktivt sprida utbildningsmaterialet på plattformen Våldsjouren som administreras av projektägare Give it forward inom ramen för aktuellt projekt: <http://www.jobbjouren.se/valdschatten>.
4. Det fjärde resultatet för delmål 1 är att vi har bidragit med ny evidens om kopplingen mellan våld i nära relationer och dold arbetslöshet. Resultatet består av en sammanställning av ny kunskap och aktuell forskning på nationell och internationell nivå om våld i nära relation och dess samband med arbetslöshet, vilket även innefattar utvärderingsunderlag om tidigare stöd och insatser riktade till projektets målgrupp. Materialet presenteras i avsnitt 5. *Våld i nära relationer och dess betydelse för arbetslöshet – vad säger forskningen?* Arbetet har skett i samverkan med Uppsala universitet (Carolina Överlien, professor i genusrelaterat våld och hälsa) och fokus i underlaget ligger på våldsutövare och våldsutsatta i sårbara och ekonomiskt utsatta miljöer. Give it Forward har även bidragit till ny evidens om kopplingen mellan våld i nära relationer och arbetslöshet där våld i nära relationer förekommer i cirka 14 procent i genomsnitt och verkar förekomma upp till 80 procent, enligt intervjuer och dialog med styrgruppen.

Delmål 2

Det andra delmålet är att främja vidareutvecklingen av evidensbaserade insatser och verktyg för att stärka det våldsförebyggande arbetet. Genom projektets samverkan med offentlig sektor kan kompletterande insatser och verktyg vidareutvecklas av och för målgruppen. Leveranserna är verktyg, bland annat i form av våldsenkäten, för självundersökning och självhjälp där olika stadier och gränser i våldet beskrivs och förklaras med evidens, samt våldets påverkan på hälsa och arbetsförmåga.

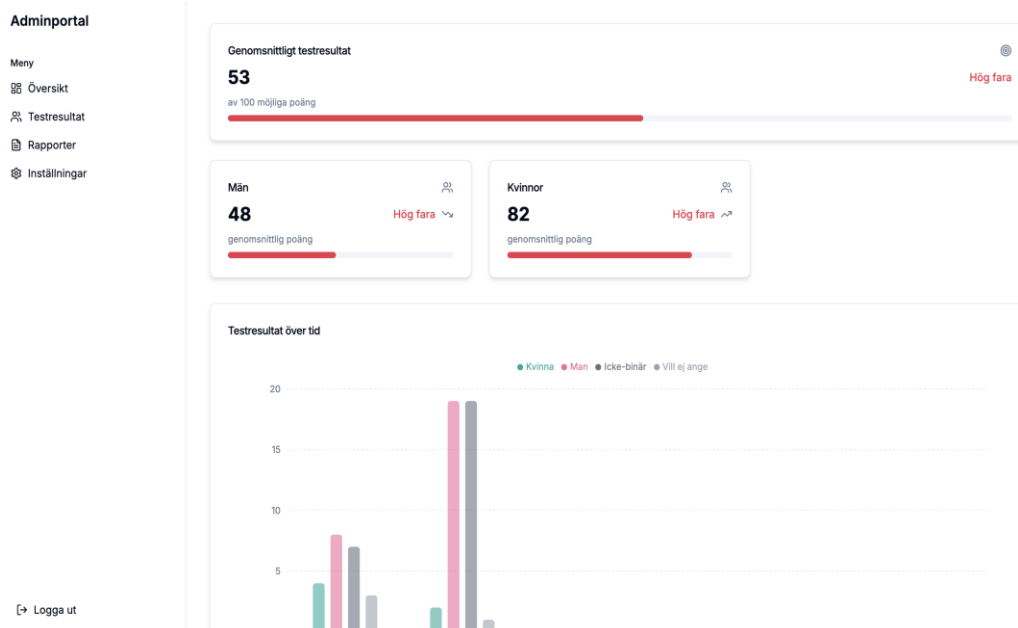
Resultat

Resultat för delmål 2 är leveransen av plattformen **Våldsjouren** som erbjuder ett anpassat kunskapsmaterial, podcasts, självundersökningsverktyg (våldsenkäten) och självhjälpsverktyg som beskriver och förklarar olika stadier och gränser för våld baserat på evidens och forskning. **Våldsjouren** finns tillgänglig på webbplatsen och plattformen www.jobbjouren.se som en egen plattform och tjänst. Digitaliseringen av **våldsmätaren** är nu färdigställd. Syftet är att etablera ett evidensbaserat system för tidigare upptäckt av våld samt för att belysa de värderingar och handlingar som ligger till grund för våldet i samband med arbetslöshet.

Det nya självundersökningsverktyget mäter kopplingen mellan våldsutsatthet inom nio våldstyper på en skala mellan 0 – 100. Våldsmätaren beskriver vilka av de nio våldstyperna en individ är påverkad av och utsatt för, samt hur våldstyperna påverkar arbetsförmågan. Därtill ges individanpassade resultat vilket i sin tur genererar individanpassade rekommendationer. Intyg erbjuds respondenter efter genomfört test som kan uppvisas i kontakt med myndigheter och vården. Våldsmätaren har arbetats fram och justerats genom dialog med styrgruppen, samt en remissrunda och med stöttning av forskare Carolina Överlien, Uppsala universitet.

Respondenternas svar i databasen går till forskningen för att samla fortsatt evidens om kopplingen mellan våld i nära relationer och dold arbetslöshet, vilket även bidrar till delmål 1, att öka kunskapen om mekanismerna bakom våld i nära relationer och dess samband med arbetslöshet, samt att öka förståelsen hur detta påverkar våldsutövaren och den våldsutsatta.

Den slutgiltiga leveransen av våldsmätaren sker vid slutet av projektverksamheten enligt projektets tidsplan, komplett med mätdata och utvärdering. Det är vid det skedet projektverksamheten ska redovisa för hur arbetet har bidragit till och stärka universell, indikativ och selektiv våldsprevention. För Våldsjouren finns en adminportal där medarbetare får tillgång till rapporter och statistik. Med hjälp av detta har resultat hos 100 unika individer som tillhör målgruppen utvärderats och det är även möjligt att se hur trenden utvecklas över tid.

Adminportal			
Testresultat			
Alla inlämnade testresultat sorterade efter datum			
Datum	Kön	Poäng	Riskenivå
10 jan. 2025, 14:08	Icke-binär	62 / 100	Befintlig fara
10 jan. 2025, 14:07	Kvinna	100 / 100	Hög fara
10 jan. 2025, 14:06	Man	61 / 100	Befintlig fara
10 jan. 2025, 14:05	Icke-binär	68 / 100	Hög fara
10 jan. 2025, 14:03	Man	35 / 100	Befintlig fara
10 jan. 2025, 10:14	Vill ej ange	54 / 100	Befintlig fara
9 jan. 2025, 17:35	Icke-binär	16 / 100	Låg fara
9 jan. 2025, 17:09	Icke-binär	1 / 100	Låg fara
9 jan. 2025, 17:06	Man	52 / 100	Befintlig fara
9 jan. 2025, 16:59	Icke-binär	39 / 100	Befintlig fara
9 jan. 2025, 16:56	Man	36 / 100	Befintlig fara
4 jan. 2025, 20:22	Man	77 / 100	Hög fara

Bild 1 – 2: sammanställning av genomförda självtest från adminportalen

Därtill har ett nytt våldindex, VAI (våld-och arbetsförmågeindex), skapats för att ytterligare fördjupa bedömningen av kopplingen mellan våld i nära relationer och arbetsförmågan. Syftet med indexet är att mäta kopplingen mellan våldsutsatthet och dess påverkan på arbetsförmågan. Vid en fördjupad bedömning har projektet utvecklat nya metoder utifrån evidens för att kunna bedöma en persons kapacitet att utföra arbete utifrån deras hälsa, förmågor och färdigheter i kopplingen till våldsrisk och våldsutsatthet.

Inom vår våldspreventiva verksamhet på selektiv och indikativ nivå har vi implementerat ett KBT-program (kognitiv beteendeterapi) mot våld i nära relationer. Programmet fokuserar på att hjälpa personer som utövar våld att identifiera, förstå och förändra destruktiva tankemönster och beteenden, samt förhindra återfall. Målet är att minska våldet, förbättra relationsfärdigheter och främja empati samt ansvarstagande. Metoden är grundad i evidens.

Delmål 3

Delmål 3 är framtagandet av en metodbok för spridning av projektets forskning, evidens, arbetssätt, metoder, verktyg och insikter genom en avslutande spridningskonferens. I januari 2025 delades metodboken under en spridningskonferens av våldsmätaren med projektets verksamhetspartners och sprids vidare genom våra digitala kanaler.

Resultat

De aktuella resultat som hittills har uppnåtts för delmål tre inkluderar samtliga aktiviteter som har genomförts och fortfarande pågår inom projektet. Samtliga aktiviteter och resultat dokumenteras löpande kommer att sammanfattas och spridas genom metodboken under en spridningskonferens i januari 2025.

Delmål 4

Delmål 4 är utökad strategisk samverkan med akademien, offentlig sektor, civilsamhället och näringsliv.

Resultat

Det fjärde delmålet har uppnåtts genom sex framtagna och inskickade avsiktsförklaringar till Jämställdhetsmyndigheten avseende följande samverkansaktörer:

1. Arbetsförmedlingen: ansvarig nationell insatsledare för ökad upptäckt av våld, Nora Salem (se tidigare bifogad avsiktsförklaring).
2. Samordningsförbundet Stockholm Stad: förbandschef Annika Angerfelt (se bifogad avsiktsförklaring)
3. Stockholm Stads arbetsmarknadsförvaltning: Anki Garces, Strategisk chef arbetsmarknad (se tidigare bifogad avsiktsförklaring)
4. Malmö Stads arbetsmarknadsförvaltning: Marcus Eriksson, Avdelningschef arbetsmarknad (se tidigare bifogad avsiktsförklaring)
5. Uppsala universitet, Professor Carolina Överlien (se tidigare bifogad avsiktsförklaring)
6. Urban utveckling: analysföretag inom experter inom social hållbarhet, områdesutveckling samt projekt- och processledning enligt LFA-metoden (se tidigare bifogad avsiktsförklaring)

Nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Projektet arbetar för måluppfyllelsen av den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin inbegriper fyra delmål:

1. Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld

Genom vårt arbete med Våldsjouren har vi framgångsrikt kunnat leverera forskningsresultat om våld i samband med arbetslöshet och erbjuda evidensbaserad kunskap om olika våldstyper och deras inverkan på en individs möjligheter till arbete. Vi har också belyst hur de olika våldstyperna kan utgöra en dold orsak till arbetslöshet. Genom dessa insatser har vi bidragit till att öka upptäckten av våld, och besökare på Våldsjouren kan få ytterligare stöd genom självundersökningsverktyg (våldsenkäten), självhjälpsresurser, podcast samt annat relaterad utbildningsmaterial. Vi erbjuder även individanpassat stöd genom vår stödchatt, bemannad av erfarna experter som kan ge vägledning både när det gäller våldssituationer och frågor relaterade till arbete och sysselsättning.

2. Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn

Med Sveriges första evidensbaserade mätverktyg (våldsenkäten) kan vi mäta nivån och förekomsten av våld i kopplingen till arbetslöshet. På vår plattform Våldsjouren har varje besökare möjlighet att chatta med oss för att diskutera sina behov och erhålla ytterligare stöd för att hantera våldssituationer och förbättra sina möjligheter till arbete och sysselsättning. Plattformen erbjuder en mängd ny kunskap, utbildningsmaterial, samt verktyg för självundersökning och självhjälp. Tillsammans bidrar dessa resurser till att öka upptäckten av våld och skapa nya vägar till arbete.

3. Effektivare brottsbekämpning

Vi har bidragit till att ta fram ny kunskap genom sammanställning och presentation av forskning och kvalitativa intervjuer med målgruppen. Detta, tillsammans med våldsenkäten, kommer kunna hjälpa målgruppen till tidigare upptäck och medvetenhet om våldssituationer, och att dem får tidigare tillgång till rätt stöd och hjälp med att genomföra en anmälan och erhålla rätt stöd som brottsoffer.

4. Förbättrad kunskap och metodutveckling

Genom vårt arbete med Våldsjouren har vi framgångsrikt kunnat leverera forskningsresultat om våld i samband med arbetslöshet och erbjuda evidensbaserad kunskap om olika våldstyper och deras inverkan på en individs möjligheter till arbete. På vår plattform har varje besökare tillgång till olika verktyg och resurser för ytterligare stöd samt möjligheten att få personlig kontakt med välutbildade experter via vår stödchatt. Dessa experter kan erbjuda individanpassat stöd både för att hantera våldssituationer och för att förbättra sysselsättningsmöjligheter.

Projektets målgrupp

Den direkta (primära) målgruppen är våldsutsatta och våldsutövare som befinner sig i arbetslöshet och utanförskap. Inom denna målgrupp är våldet och arbetslösheten mest prevalent hos vissa specificerade grupper: ekonomiskt utsatta, funktionshindrade, sjuk, äldre, utrikesfödda kvinnor, HBTQI-personer, personer med skadligt bruk eller missbruk samt unga som varken arbetar eller studerar (UVAS) p.g.a. ohälsa. Projektet genomsyras av ett genusbaserat och rättighetsbaserat ungdomsperspektiv som handlar om att unga ska ha goda levnadsvillkor, egenmakt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen. Den indirekta (sekundära) målgruppen är anhöriga till den direkta målgruppen och som betraktar självförsörjning som ett hot eftersom det underminerar möjligheten kontroll och försvårar underordning. Här ingår ett genusperspektiv. Den direkta (primära) målgruppen utgör en nationell referensgrupp i projektet och behandlas utförligt i förstudien ”Sektorsövergripande samarbete mot utanförskap” som genomfördes på uppdrag åt myndigheten Delmos. Målgruppen finns som medlemmar i riksföreningen Give it forward och förstudien resultat är inkluderat i aktuellt projekt. I ovan nämnd studie framkom det att målgruppen efterfrågat fler digitala arbetssätt för att upptäcka och stoppa våld, huvudsakligen i form av verktyg för självundersökning, självhjälp och guidning.

Framgångsfaktorer

Viktiga framgångsfaktorer i projektet har under verksamhetsår 1 varit effektiv kommunikation mellan samverkansaktörer, vilket har upprätthållits genom regelbundna styrgrupps- och arbetsgruppsmöten. Kontinuerlig dokumentation och utvärdering av projektets framsteg enligt LFA-metoden har också spelat en central roll. Dessutom har en noggrann förplanering av aktiviteterna före projektets start möjliggjort en effektiv hantering av resurser och tid för att leverera resultat enligt den fastställda tidsplanen. Andra viktiga framgångsfaktorer i arbetet kan summeras enligt följande punkter:

- Framgångsrika tvärdisciplinära arbetsätt, kunskapsutveckling och erfarenhetsutbyte mellan akademien, offentlig sektor och näringslivet.
- Sammanställning av forskning och evidens (FoU) inom ett ämne och en fråga som tidigare som fått begränsad uppmärksamhet.
- Verktyg som har kunnat tas fram med stöd av ny teknik och evidensbaserade arbetsätt. Dessa verktyg är plattformen för Våldsjouren, självundersökningsverktyget, (våldsenkäten) med fokus på olika våldstyper, självhjälpsverktyg, podcasts och övrigt utbildningsmaterial, samt personligt stöd genom stödchatten som administreras av experter som ska hjälpa deltagare komma ur våldet och nå målet om sysselsättning.
- Målgruppskänedom som främjas genom målgruppens delaktighet och involvering i riksföreningens verksamhet.
- En databas med dokumenterade våldsberättelser som kan aggregeras och analyseras för att sprida insikter om hur våldet i samband med arbetslöshet utspelar sig i verkligheten.
- Effektiva kampanjer av och för målgruppen som bottnar i verkliga erfarenheter och som når ut till aktuell målgruppen via sociala medier.
- God kompetens och erfarenhet av framgångsrikt uppsökande arbete riktat mot projektets målgrupp.
- Framgångsrik rekrytering av och samarbete med duktiga medarbetare och konsulter som säkerställer leverans av resultat enligt uppsatta mål och tidsplan.
- Framgångsrik rekrytering av nya förtroendevalda hos målgruppen i det lokala föreningslivet (Give it forward).

Projektets effekter på risk – och skyddsfaktorer

Våldsutövare och våldsutsatta som befinner sig i arbetslöshet tenderar att sällan att söka eller be om hjälp, men de är emellertid villiga att ta emot stöd om det erbjuds under trygga förhållanden. Därför tillhandahåller vi digitala verktyg och metoder som skapar en trygg miljö med hög säkerhetsnivå. Våra insatser syftar till att hjälpa målgruppen ur våld och hitta vägar till sysselsättning. På detta sätt har våra insatser möjlighet att minska de negativa effekterna som beror på följande riskfaktorer: ekonomiskt utanförskap, otrygga hemförhållanden, negativa familjerelationer, exkludering, diskriminering, hederskultur, låg framtidstro, låg tilltro till samhället. I längden kan det också innebära en minskad risk för negativa utfall i form av psykisk ohälsa och suicid. Med ny kunskap, nya verktyg och personligt stöd främjar vi flera viktiga skyddsfaktorer. Några av dessa är egenmakt, självförsörjning, psykiskt välmående, ökad tillit till andra, positiva familjerelationer, måluppfyllelse i skolan, framtidstro och känsla av tillhörighet.

Uppföljning och effektutvärdering enligt LFA-metoden

Projektets aktiviteter följs upp genom en löpande utvärdering där styrning integreras för att säkerställa att verksamheten fokuserar på rätt områden och når sina mål. För att strukturera projektet och det löpande arbetet tillämpar vi mål- och resultatstyrning enligt LFA-metoden (Logical Framework Approach). Metoden möjliggör en välgenomtänkt och effektiv projektplan med tydliga och mätbara mål. Följande är de nio stegen i LFA-metoden:

- 1) Analys av projektets kontext och omvärld
- 2) Intressentanalys
- 3) Problemanalys
- 4) Målformulering
- 5) Aktivitetsplan
- 6) Resursplanering
- 7) Indikatorer och verifikationskällor
- 8) Riskanalys
- 9) Analys av förutsättningar för måluppfyllelse

Arbetet enligt LFA-metoden innebär också att vår verksamhet kännetecknas av regelbunden och återkommande såväl intern som extern dialog, med målet att uppnå det bästa möjliga resultatet för målgruppen. I projektet har vi organiserat planeringsworkshops (participative planning workshops) där vi har involverat arbetsgrupper med sakkunniga, experter och chefer från projektets styrgrupp. Syftet har varit och är att främja kunskapsdelning, målgruppskännedom och stärka projektets organisatoriska förutsättningar. Vi har konsekvent övervakat och utvärderat måluppfyllelsen och framstegen i projektet baserat på indikatorer, delmål och övergripande projektmål. För att verifiera indikatorerna har vi början av projektet genomfört en nollmätning och sedan kontinuerligt övervakat utvecklingen med hjälp av statistiska datakällor.

5. Våld i nära relationer och dess betydelse för arbetslöshet – vad säger forskningen?

Carolina Överlien

Professor i genusrelaterat våld och hälsa, Uppsala universitet

Introduktion

Forskningsfältet Våld i nära relationer har tydligt visat, från 1970-talet och framåt, att våldet, och i synnerhet det upprepade och allvarliga våldet, i huvudsak drabbar flickor och kvinnor (Dobash & Dobash, 1979; Johnson, 1995, NCK, 2014). Att våldet medför allvarliga konsekvenser för kvinnans hälsa och livskvalitet är väl belagda inom forskningen (se exempelvis NCK, 2014; Krug et al. 2002). Men våldet har betydelse också för möjligheten att lyckas på arbetsmarknaden, något som tex Anderberg & Rainer (2013) kallar 'employment sabotage'. En översiktsartikel som gick igenom ett stort antal vetenskapligt publicerade artiklar på temat, lyfter fram att det finns ett sammanhang mellan våld i nära relationer och sysselsättning och arbetslöshet (MacGregor et al 2021). Det finns få nordiska studier på området, men en norsk studie visar att det finns ett sammanhang mellan hamna utanför arbetsmarknaden och våldsutsatthet. Dessutom rapporterar de våldsutsatta kvinnorna som hade arbete, att våldsutövarens beteenden och handlingar gjorde det svårt för henne att behålla arbetet. Liknande beteenden och handlingar som saboterar kvinnornas arbetssituation rapporteras sällan bland kvinnor som inte är utsatta för våld.

Med hänvisning till Sven Tryggeds studier argumenterar både Regeringens åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor (2021-2023) och Socialstyrelsen i rapporten Kartläggning av socialtjänstens arbete med ekonomiskt bistånd ur ett jämställdhetsperspektiv (2018) att det finns starka samband mellan att ha dålig ekonomi, arbetslöshet, ohälsa och utsatthet för våld. Trygged med kollegor (2013) analyserar två registerstudier där över 6000 våldsutsatta kvinnor i arbetsför ålder jämförs med över 55 000 kvinnor i befolkningen. Analysen visar att utsatthet för våld ökar risken för långvariga negativa ekonomiska konsekvenser. Alla utsatta kvinnor, men speciellt de med låg utbildningsnivå, löper en markant förhöjd risk att behöva försörjningsstöd. Att arbetslöshet påverkar hälsan negativt är ett välkänt problem som visats i en rad olika forskningsstudier. En studie från Umeå universitet som fokuserade på hälsoeffekter av arbetslöshet fann att arbetslöshet leder till en stor försämring i hälsorelaterad livskvalitet, och att detta var särskilt tydligt när det gäller depression och ångest. Forskarna konkluderar därför att det är av högsta vikt att också se arbetslöshet som ett folkhälsoproblem (Nordström et al, 2019). Liknande fynd går att se i Folkhälsomyndighetens studie (2022) om hur psykisk hälsa har utvecklats bland sysselsatta och arbetslösa under 2014–2021. Resultaten visar att arbetslösa oftare uppger psykiska besvär, jämfört med sysselsatta, och oftare hämtar ut läkemedel för ångest och depression. Fyndet var konstanta under tidsperioden, och påverkades inte av faktorer såsom utbildning eller kön. Inte heller förändrades de under Covid-19 pandemin.

Ekonomiskt våld, också kallat finansiellt våld, inkluderar också utsattas möjligheter till arbete. Har man levt i en relation där man inte tillåts arbeta, eller där man begränsas i vilket arbete man får ha eller vart man får arbeta, så kan steget att lämna våldsutövaren vara ännu större, en för de kvinnor som befinner sig i arbete. Om man är i arbete men är våldsutsatt i sin relation, kan detta påverka hur man utför sitt arbete, vilket kan ha följdverkningar på möjligheten att få en högre befattning och därmed också högre lön. Vidare, lever man i en relation där man blir utsatt för våld, och inte tillåts arbeta, kan man inte heller söka försörjningsstöd eller A-kassa, eftersom detta förutsätter att man är aktivt arbetsökande. Följdaktigen befinner man sig hemma, utan möjlighet till att kunna försörja sig och få arbetslivserfarenhet, och i isolationen i hemmet kan våldsutsattheten öka. För de som inte har svenska som modersmål och behöver gå på Svenska för invandrare (SFI), för att ha möjlighet till ett arbete där det krävs att man talar svenska, kan det att hindras från detta innebära att de har markant sämre möjlighet att få jobb. För de som lyckas bryta sig fri från våldsutövaren, väntar en extra krävande tid om man inte kunnat eller fått möjlighet att arbeta. Tvingas man leva under skyddad identitet, med skyddade uppgifter, kan det vara svårt eller till och med farligt att arbeta, eftersom man då blir lättare att hitta. Sammantaget kan man konstatera att kopplingen mellan våld och arbetslöshet är komplex, och att det är viktigt att se på flera aspekter relaterade till detta.

Syftet med notatet och sökning efter litteratur

Det här notatet kommer fokusera på hur våld i nära relationer har en betydelse för de utsattas koppling till arbetsmarknaden. Mer specifikt handlar det både om möjligheterna till arbete *under tiden* för relationen, och *efter* att den våldsamma relationen är över. Dock blir det tydligt när man tar del av forskningen att arbetslöshet måste placeras in i en vidare kontext. Denna text kommer därför också beröra frågor som rör ekonomi, isolation, utbildning, och bostad. Eftersom det i huvudsak är kvinnor som blir utsatta för det systematiska och grövre våldet, och forskningsstudier ofta lyfter kvinnors utsatthet specifikt, så kommer texten i stora delar vara könad.

En särskild fokus kommer läggas på de unga kvinnorna, som blir utsatta under grundskole- och gymnasietiden, och hur det kan få betydelse för utbildning och därmed också tillgång och möjligheter på arbetsmarknaden. Eftersom vi vet att tjejer och unga kvinnor blir minst lika mycket våldsutsatta som vuxna kvinnor (Korkmaz et al, 2020) så innebär det att våldsutövandet startar i ung ålder. Studier visar att våldet har en påverkan på de ungas möjligheter att prestera och känna sig trygga i skolan, och att utsattheten under dessa viktiga år kan ge 'ringar på vattnet' långt upp i vuxenlivet.

Jag har gjort sök i databaser för vetenskapligt publicerade artiklar (sk 'peer-review artiklar') där ett stort antal träff kom upp. Det visade sig dock att det finns färre publicerade artiklar om våld och arbetslöshet (inklusive närliggande problematik), speciellt i en nordisk kontext. Man kan konstatera att även om alla studier jag tagit del av betonar vilka allvarliga ekonomiska konsekvenser våldet har, så är detta ett mycket underbeforskat tema i en svenska kontext.

Texten är uppbyggd tematiskt utifrån de publicerade studier jag funnit genom sökningar i databaser. Sökningarna visar att de flesta artiklar rapporterar om studier genomföra i Nordamerika. Det finns begränsat med vetenskapligt publicerade artiklar från Sverige, vilket är en utmaning, eftersom den amerikanska kontexten skiljer sig från den svenska. Detta är viktigt att ha i åtanke när man läser resultaten från studierna som är refererade till i detta notat. En översiktsartikel som gått genom ett stort antal vetenskapligt publicerade

artiklar på fältet beskriver hur huvuddelen av frågor som forskarna försökt besvara handlar om kopplingen mellan våld i nära relationer och arbete, och vilken påverkan våldet har för kvinnors möjligheter till arbete. De flesta artiklar rör mäns våld mot kvinnor, med fokus på utsatthet. I långt mindre grad är frågor som rör mäns våldsutsatthet beskrivet, liksom förövare och deras anknytning till arbetsmarknaden.

Ekonomiskt/finansiellt våld

Frågan om våld i nära relationer och arbete/arbetslöshet kan förstås som ingå i det som många forskare kallar för ekonomiskt eller finansiellt våld. Ekonomiskt våld rapporteras som en vanligt förekommande våldsform jämfört med andra våldsformer, och har sedan de senast 20 åren beskrivits som en särskild form för våld (Stylanou, 2018).

Det ekonomiska eller finansiella våldet beskrivs i litteraturen som den gömda eller glömda formen våld i nära relationer (Eriksson & Ulmestig, 2021; Postmus et al, 2020). En av de främsta forskarna på området, Judy Postmus (2018) beskriver ekonomiskt våld som 'a deliberate pattern of control in which individuals interfere with their partner's ability to acquire, use, and maintain economic resources'. I hennes och kollegors artikel från 2016 preciserar hon att 'economic abuse involves behaviors that control, exploit, or sabotage an individual's economic resources, including employment'. Fenomenet handlar alltså om mer än att undanhålla eller kontrollera någons pengar, få någon att skriva på lånehandlingar, eller ta del av ekonomisk brottslighet, men också att begränsa eller hindra någon från avlönat arbete. Forskningen är också tydlig med att det de beskriver som 'employment sabotage' är en form av kontroll, våldsutövaren försöker utöva makt och kontroll över partnern, genom att begränsa, hindra, eller sabotera möjligheterna till arbete. På så sätt kan det ekonomiska våldet förstås i linje med andra former för våld, de utövas inom ramen för en kontroll- och makt regim, där en annan person undanhålls basala förmåner och rättigheter.

Samtidigt som ekonomiskt våld i forskningen beskrivs som en distinkt våldsform, som går att förstås oberoende av andra våldsformer, så visar Eriksson & Ulmestig (2021) hur det ekonomiska våldet interagerar med andra former för våld. Forskarna beskriver hur våldet befinner sig på ett kontinuum, där det fysiska våldet ofta utförs i samband med det sexuella eller det ekonomiska. Precis som med det fysiska våldet så upphör sällan det ekonomiska våldet efter att relationen är över. Skulderna och de negativa implikationerna av att tex inte få delta på arbetsmarknaden, fortsätter att påverka kvinnan långt efter att uppbrottet från den våldsamme mannen skett.

I en ny översiktsartikel (Meyer et al 2024) över kopplingen mellan ekonomi, arbetslöshet och våld i nära relationer, där författarna har sammanfattar forskning globalt så konkluderar författarna att även om studier såsom Anderberg & Rainer (2013) visar att arbetslöshet hos män och kvinnor har motsatta effekter, dvs ökad arbetslöshet hos män innebär minskad IPV och ökad arbetslöshet bland kvinnor innebär ökad IPV, så kan kontextuella och kulturella aspekter göra att resultaten varierar. I samhällen där kvinnor har begränsade möjligheter till anställning, kan sammanhanget mellan arbetslöshet och våld i nära relationer se annorlunda ut. Samtidigt visar forskning från tex Bergvall (2024) att dessa sammanhang är komplicerade att studera. I studien fann Bergvall att kvinnors ökade andel av hushållets samlade inkomst innebar en ökad kontakt med sjukvården för skador uppkomna i samband med våld i nära relationer. Resultatet kunde resultera i att man tolkar att i hushåll där kvinnan tjänar mer så finns större risk för våld, men möjligheten

handlar det snarare om att denna grupp kvinnor oftare uppsöker sjukvården för våldsrelaterade skador. Bergvall konkluderar med att resultaten visar att det att stärka kvinnors ekonomiska situation kan öka chanserna för att våldsutsatta kvinnor rapporterar och söker vård för våldet de utsatts för.

Under 2024 publicerade Brå en ny prevalensstudie om våld i nära relationer (Brå, 2024). I enkäten som besvarades av 7000 vuxna personer i Sverige så ställs frågan; har en nuvarande eller tidigare partner någon gång bestämt över dina pengar eller över annat som rör din ekonomi mot din vilja? Detta svarar 1.4 procent av kvinnor och 1.9 procent av män ja på. Studien visar också att flera utsatta bor i områden med socioekonomiska utmaningar, jämfört med områden med en god socioekonomisk situation. Frågor om arbete och arbetslöshet ställs inte specifikt i studien.

En annan omfattande studie som publicerades under 2024 var SNS (Studieförbundet Näringsliv och Samhälle) registerdata studie där data från 1998 till 2021 över förövare och våldsutsatta i Sverige har analyserats (Karimi et al 2014). Totalt ingick 31000 män och 25000 kvinnor i studien.

Studien visar att våld i nära relationer sker i alla samhällsklasser, men att personer i socioekonomisk utsatthet är tydligt överrepresenterade. Resultatet visar att förövarna har lägre utbildningsnivå, lägre förvärvsinkomster, svagare anknytning till arbetsmarknaden, och större bidragstagande, än män som inte är förövare. När det gäller våldsutsatta kvinnor så ser situationen liknande ut. Totalt saknar 60 procent av alla våldsutsatta kvinnor förvärvsinkomst under minst ett år innan den första våldshändelsen rapporteras. Det ser dessutom ut som att våldet påverkar kvinnorna negativt när det gäller arbete och inkomst flera år efter att våldet rapporterats. Våldet leder alltså till en fördjupning av den ekonomiska utsattheten. Det innebär, konkluderar forskarna, att åtgärder inte bara bör fokusera på själva våldet, men också på att stärka de våldsutsattas möjlighet att komma tillbaka i arbete.

Utbildning, unga våldsutsatta och möjligheter till arbete

Få studier har sett på våldsutsatthet i relation till arbetslöshet när det gäller unga, trots att det är under ungdoms och de tidiga tjugooåren som grunden för arbetslivet läggs. Kahlmeter (2022) undersöker i sin avhandlingsstudie baserad på svensk registerdata sambandet mellan allvarlig våldsutsatthet bland unga vuxna och utanförskap på arbetsmarknaden vid 25 och 30 års ålder. Hon finner att våldsutsatta unga kvinnor är en särskilt sårbar grupp, med erfarenhet av en rad sociala och ekonomiska påfrestningar. Även många år efter att utsattheten för grovt våld upphört så riskerar kvinnorna att vara arbetslösa. I en intervju beskriver Kahlmeter att anledningarna till att de unga kvinnorna står utanför arbetsmarknaden kan vara flera, så som nedsatt självkänsla. Då posttraumatisk stress är ett välkänt problem efter att ha upplevt traumatiska händelser, så som våld i nära relationer, så kan det vara en annan anledning till svårigheter med arbete. Psykisk ohälsa kan allvarligt komplicera och begränsa möjligheterna att arbeta och söka jobb. Kahlmeter betonar i intervjun att våldsutsatta unga kvinnor är utsatta på flera sätt jämför med kvinnor utan erfarenhet av våld. De kommer oftare från familjer med olika sociala riskfaktorer, så som låg utbildningsnivå, och de är oftare ensamstående föräldrar.

I en annan svensk studie intervjuas unga våldsutsatta kvinnor, bland annat om deras situation i skolan (Korkmaz, 2021; Lagerlöf & Överlien, 2022). De unga beskriver en skolvardag som i hög grad påverkas av deras rädsla för våld av någon de är, eller har varit, i hop med. 'Det ständigt närvarande hotet', säger en informant, när hon ska beskriva hur hon upplever att gå i samma skola som den som utsätter henne för våld. Rädslan och utsattheten i skolmiljö resulterar bland annat i skolk och svårigheter att fokusera, något som forskarna kallar för 'Educational sabotage'.

För att få ytterligare kunskap om vilken betydelse utsattheten i skolan har för möjligheter på arbetsmarknaden, genomgick Klencakova och kollegor (2021) alla publicerade vetenskapliga artiklar om våld i ungas nära relationer och skolgång (en sk. översiktsartikel). Översiktartikeln visar att våldets konsekvenser kan vara sjunkande betyg, skolk, att komma för sent, och hoppa av skolan. Vidare beskriver studierna att våldsutsattheten riskerar leda till sjunkande ambitioner, att man inte börjar eller avslutar gymnasieutbildning, eller inte blir antagen till högskola eller universitet. På lång sikt leder detta till färre år i skolan och i högre utbildning, och sämre möjligheter på arbetsmarknaden. En svag anknytning till arbetsmarknaden innebär också ofta en sämre ekonomi. Det innebär att det våld en ung person utsätts för i årskurs nio, kan innebära att hon har sämre möjligheter att få arbete när hon är 25 eller 30 år gammal. I värsta fall får detta betydelse långt upp i vuxenlivet, eller i resten av hennes liv.

Att hindra någon från arbete – en form av 'tvingande kontroll'

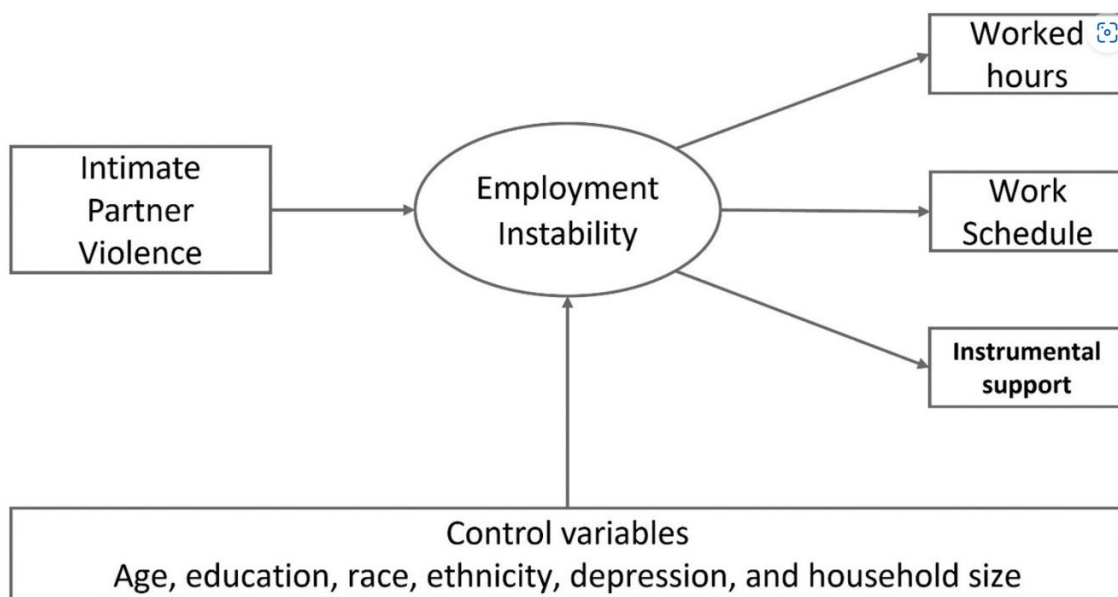
Ett centralt fynd på forskningsfältet om våld i nära relationer, är att det som på engelska kallas 'coersive control' (sv: 'tvingande kontroll') är genomsyrande för många nära relationer där det sker våld (Stark, 2007; Överlien et al, 2019). Kontrollen, en form av maktutövande, kan ta sig många uttryck, såsom att inte låta 'sin' partner umgås med sina vänner på det sätt hen önskar, inte få utöva fritidsaktiviteter, eller få följa eller kommunicera med dem hen önskar på sociala medier. Att inte låta den andra få möjlighet att arbeta vart, eller i den utsträckning hen önskar, eller inte alls, kan förstås som ytterligare ett sätt att utöva kontroll. Genom att begränsa eller hindra den andra till att arbeta, så begränsar, eller till och med omöjliggör man att den våldsutsatta bryter upp och lämnar relationen. Utan egen försörjning kan ett liv utan den våldsamme partnern verka omöjligt. Genom att hindra ens partner att arbeta, i synnerhet om arbetet sker utanför hemmet och innebär fysiska möten med andra människor, så minskar man också risken för att den våldsutsatte partnern skapar egna kontakter och nätverk, har möten med personer som våldsutövaren inte känner, och får ett mer självständigt liv. Att begränsa eller hindra detta innebär också att man minskar riskerna att ens partner berättar om våldet för någon. Beroendskapet ökar, både för finansiell försörjning, men också genom att våldsutövaren kanske blir den enda som hen förhåller sig till, får råd av, och umgås med.

The Employment instability model

En framträdande forskare på fältet är Kathryn Showalter. I en översiktsartikel där Showalter (2016) går igenom 20 vetenskapligt publicerade studier om våld i nära relationer och dess påverkan för arbete, framgår att alla de inkluderade studierna visar att våldet bidrar till en instabilitet när det gäller kvinnornas anknytning till arbetsmarknaden. Att bli trasslerad under arbetsdagen kan leda till nedsatt produktivitet och lägre prestation. Antal arbetade timmar kan påverkas negativt av stress och våldets skadeverkningar. Kanske det är omöjligt att gå till jobbet när kroppen är full av fysiska skador. Även 6 månader efter

att våldet upphört, är de tidigare våldsutsatta kvinnorna oftare arbetslösa, jämfört med kvinnor som inte har utsatts för våld. Det innebär att våldets negativa påverkan inte självklart upphör bara för att våldet upphör, men att dess negativa effekter kan ha betydelse också när kvinnan lever ett liv utan våld och övergrepp (Showalter et al 2021).

På grund av Showalters många studier om arbetsliv och våld i nära relationer, har hon utarbetat följande 'Employment instability model' (Showalter et al, 2023).

Dödligt våld

Bristande sysselsättning eller arbetslöshet har också visat sig öka risken för att utöva dödligt våld i nära relationer både för män och kvinnor, och har ofta ett sammanhang med annan problematik såsom missbruksproblematik och psykisk ohälsa (Larsson et al 2022). En större svensk studie om dödligt våld i nära relationer har sett på arbetslöshet, både i relation till att bli utsatt för det dödliga våldet, och att utföra det. Studien visar att arbetslöshet bland de manliga förövarna var 47,9 procent, medan den var 20,6 procent i kontrollgruppen (Carlsson et al 2021).

Liknande fynd ser man i studier där den våldsutsatta är ung. I en amerikansk studie (Glass et al, 2008) utförde forskarna en analys av 23 fall av unga kvinnor (18-20 år) som dött till följd av våld, och där våldsutövaren var deras pojkvän. Gruppen jämfördes med en kontrollgrupp bestående av våldsutsatta, där syftet var att ta reda på vad som särskiljde det våld som hade en dödlig utgång. Studien visar att ett särskilt hänsynslöst våld, i form av dödshot och strypvåld, ökar risken för att våldet får en dödlig utgång, men också att den manliga partnern har tillgång till skjutvapen och är arbetslös.

Vad hjälper?

Även om ett flertal studier visar hur våld i nära relationer får betydelse på en mängd olika sätt när det gäller arbete, så är det få studier som säger något om vilka insatser som behövs för att stärka utsattas anknytning till arbetsmarknaden och undvika arbetslöshet. En amerikansk studie av Showalter med kollegor (Marcal et al, 2023) pekar dock på tre olika insatser som kan underlätta för våldsutsatta att kunna arbeta. Det första är att våldsutsatta, när de lämnat relationen och behöver en ny bostad, får stöd att hitta en bostad som är trygg och bra, det andra att arbetsgivaren har goda rutiner på plats rörande säkerhet och konfidentialitet, och det sista att de inte riskerar uppsägning om arbetet blir 'stört' av den våldsamme partnern. Studien är amerikansk, och kontexten därmed annorlunda än den svenska. Bland annat finns en annan trygghet kring anställning i Sverige, det går tex inte på samma sätt att säga upp personer. Trots att resultaten inte är självklart överförbara till Sverige, kan det att ha en arbetsgivare som visar förståelse för en svår hemmiljö, vara av stor betydelse för dem det gäller.

I Tarshis (2022) studie där 16 våldsutsatta kvinnor djupintervjuades om deras arbetssituation så identifierades förutom hinder mot att ha en fungerande arbetssituation, också vad som möjliggjorde arbete. Att lämna den våldsamme partnern, att få ny kunskap som var nyttig i förhållande till det arbete man önskade, och få hjälp med problematik rörande det psykiska ohälsan, beskrivs som viktiga för att kvinnorna skulle kunna arbeta. För de kvinnor som varit i kontakt med professionella, så som anställda i skyddade boenden, var stödet och hjälpen att söka arbete viktig. Också hjälpen de fick från myndigheter och professionella nätverk, var viktiga för att möjligheterna att få arbete.

Det finns få studier som säger något om vad som hjälper, från de professionellas perspektiv. Tarshis et al (2022) intervjuade 10 professionella som arbetar med att få våldsutsatta personer som är arbetslösa ut i arbete. En central aspekt som betonades av de professionella är att man behöver kunskap inte bara om våld och arbete, utan också hur frågor så som sexualitet, etnicitet, trauma, diskriminering, immigrationsstatus, och klass alla interagerar och har betydelse för möjligheterna att få arbete. Med ökad kunskap om hur dessa erfarenheter och identiteter spelar in på möjligheterna får den våldsutsatte att komma ut i arbete, så ökar möjligheterna för den professionella att kunna stödja och hjälpa.

Hinder mot en fungerande arbetssituation

I en intervjustudie av 16 våldsutsatta kvinnor (Tarshis, 2022) fann man en lång rad barriärer mot att ha en fungerande arbetssituation, och olika former för hinder mot att söka arbete. Hindren var på flera olika nivåer. Individuella hinder kunde vara att kvinnorna hade fått minskad självkänsla, efter år av våldsutsatthet, och hade utmaningar med psykisk ohälsa. Den kontroll deras våldsamma partners utsatte dem för gjorde det också svårare för dem att sköta, behålla och söka jobb, då de bland annat förväntades sköta allt i hemmet och hushållet. En del kvinnor beskrev också hur fysiska skador, till följd av våld, gjorde det svårt för dem att vistas på arbetsplatsen. Ytterligare en nivå av svårigheter handlade om att inte ha tillgång till bostad, och svårigheten att arbeta när man bor på skyddat boende. Strukturella hinder var t.ex att de kvinnorna hade invandrat till USA från ett annat land, och där deras utbildning och arbetslivserfarenhet i deras hemländer inte erkändes eller värdesattes.

Att bli beroende av socialbidragssystemet

I en av de få studier som är gjorda i Sverige (Ulmestig & Eriksson, 2017) så beskrivs hur dålig ekonomi till följd av begränsade möjligheter delta på arbetsmarkanden gör det svårt för våldsutsatta kvinnor att kunna lämna mannen och leva ett fullvärdigt liv. De ekonomiska svårigheterna följer kvinnorna långt efter uppbrottet, och gör det svårt för dem att få en position på arbetsmarkanden. En del av kvinnorna får bra stöd genom socialbidragssystemet, vilket minskar risken för att kvinnorna går tillbaka till våldsutövarna. Andra kvinnor beskriver ett system som blir en del av problemet, och som inte hjälper dem vidare till ett liv med arbete och en fungerande ekonomi.

Konklusioner

Implikationerna av resultaten av de studier som presenteras i notatet är att insatser för våldsutsatta inte enbart bör fokusera på det omedelbara behovet av skydd och stöd, utan också ha ett långsiktigt socialt perspektiv som gynnar arbetsmarknadsanknytning och försörjning, och att ett särskilt fokus på kvinnor är nödvändigt. För att våldsutsatta kvinnor inte ska fastna i dålig anknytning till arbetsmarknaden och utanförskap, så bör en rad olika arbetsmarknadsåtgärder sättas in.

För att förebygga arbetslöshet eller dålig anknytning till arbetsmarknaden, så bör man också ge insatser till unga kvinnor så att de kan vara kvar i skolan. FN's konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen) är tydlig med alla barns rätt till skolgång, också de som är våldsutsatta. Både grund- och gymnasieskolor bör därför arbeta för, och tillämpa nödvändiga anpassningar, för att våldsutsatta unga ska kunna stanna i skolan, och prestera och må bra där, trots att de är utsatta för våld.

Som Ulmestig & Eriksson (2017) beskriver så handlar dock inte frågan om våldsutsatthet och arbete endast om möjligheten att få en inkomst och att meritera sig för fortsatt arbete, men också att de som inte har arbete inte får möjligheten att få emotionellt och praktiskt stöd av arbetskamrater och chefer. Inte heller får de möjligheten att känna att de klarar av sina arbetsuppgifter på ett bra sätt, och få bekräftelse på detta från kollegor och chef. Att ha arbete är också en förutsättning för att fullt ut vara delaktig i samhället, vilket våldsutsatta personer har en rättighet att vara, på samma sätt som personer utan dessa erfarenheter.

6.Referenser

Alsaker K., Moe B. E., Baste V., Morken T. (2014). Vold i parforhold kan gjøre lønnsarbeid vanskelig. *Tidsskrift for Kjønnforskning*, 38, 270–286.

Anderberg, C. & Rainer, H. (2013) Economic abuse: A theory of intrahousehold sabotage. *Journal of Public Economics*, p. 282-295

Bergvall, S. (2024). Women's economic empowerment and intimate partner violence. *Journal of Public Economics*, 239, 105211.

Brå (2014) Våld i nära relationer. Karlläggning av utsatthet under 2022 och under livstiden. Rapport 2024:4

Carlsson L, Lysell H, Enander V, Örmon K, Lövestad S, Krantz G. Socio-demographic and psychosocial characteristics of male and female perpetrators in intimate partner homicide: A case-control study from Region Västra Götaland, Sweden. López-Goñi JJ, redaktör. PLOS ONE. 31 augusti 2021;16(8):e0256064.

Currie, J., & Widom, C. S. (2010). Long-term consequences of child abuse and neglect on adult economic well-being. *Child Maltreatment*, 15(2), 111–120. <https://doi.org/10.1177/1077559509355316>

Dobash, R. E., & Dobash, R. P. (1979). Violence against Wives: A Case against the Patriarchy. New York, NY: Free Press

Eriksson, M., & Ulmestig, R. (2021). "It's Not All About Money": Toward a More Comprehensive Understanding of Financial Abuse in the Context of VAW. *Journal of Interpersonal Violence*, 36(3-4), NP1625-1651NP.

Folkhälsomyndigheten (2022) Psykisk hälsa bland arbetslösa och sysselsatta under covid-19-pandemin — Folkhälsomyndigheten (folkhalsomyndigheten.se).

Glass, N., Laughon, K., Rutto, C., Bevacqua, J., & Campbell, J. C. (2008). Young Adult Intimate Partner Femicide: An Exploratory Study. *Homicide Studies*, 12(2), 177-187. <https://doi.org/10.1177/1088767907313303>

Johnson, M. P. (1995). Patriarchal terrorism and common couple violence: Two forms of violence against women. *Journal of Marriage and Family*, 57(2), 283–294. <https://doi.org/10.4324/9780203311851>

Karimi, A., Muhrad, H., Niknami, S., Ornstein, P. & Sandberg, A. (2024) Våld i nära relationer. Riskfaktorer och konsekvenser. [sns-analys-102-vald-i-nara-relationer--riskfaktorer-och-konsekvenser.pdf](#)

Korkmaz, S (2021) *Youth Intimate Partner Violence in Sweden - Prevalence and Young People's Experiences of Violence and Abuse in Romantic Relationships* (dissertation) Stockholm: US-AB

Krug E, Dahlberg LL, Mercy JA, Zwi AB, Lozano R (Eds). (2002) World Report on Violence and Health. Geneva, Switzerland: World Health Organization

Lagerlöf, H., & Øverlien, C. (2022). School as a Context for Youth Intimate Partner Violence: Young Voices on Educational Sabotage. *Nordic Journal of Social Research*, 13(2), 1-15. doi:10.18261/njsr.13.2.2

Larsson, M., Enander, V., Kranz, G., Örmon, K. & Lövestad, S. (2022) Läst 17.11.22 Forskningsstudie, Dödligt våld i nära relationer, ett pågående projekt, 2022, VKV (regionhalland.se)

MacGregor, J. C. D., Oliver, C. L., MacQuarrie, B. J., & Wathen, C. N. (2021). Intimate Partner Violence and Work: A Scoping Review of Published Research. *Trauma, Violence, & Abuse*, 22(4), 717–727. <https://doi.org/10.1177/1524838019881746>

Meyer SR, Hardt S, Brambilla R, Page S, Stöckl H. Explaining intimate partner violence through economic theories: A systematic review and narrative synthesis. *Aggress Violent Behav*. 2024;1(77):101929.

Marçal, K.E., Showalter, K. & Maguire-Jack, K. The Impact of State Workplace Protections on Socioeconomic Outcomes of IPV Survivors. *J Fam Viol* (2023). <https://doi.org/10.1007/s10896-023-00542-6>

NCK (2014). Våld och hälsa. En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldutsatthet samt kopplingen till hälsa. NCK- rapport 2014:1 Uppsala: Nationellt centrum för kvinnofrid, Uppsala Universitet

Nordström, F., Waenerlund, AK, Lindholm, L., Nygren, R., Sahlen, KG, & Brydsten, A. (2019) Does unemployment contribute to poorer health-related quality of life among Swedish adults? *BMC Public Health* 19, 457

Postmus J. L., Plummer S. B., Stylianou A. M. (2016). Measuring economic abuse in the lives of survivors: Revising the Scale of Economic Abuse. *Violence Against Women*, 22, 692–703. [doi:10.1177/1077801215610012](https://doi.org/10.1177/1077801215610012)

Postmus, J. L., Hoge, G. L., Breckenridge, J., Sharp-Jeffs, N., & Chung, C. (2018) Economic Abuse as an Invisible Form of Domestic Violence: A Multicountry Review *Trauma, Violence, & Abuse*, 21:2, 261-283

Showalter, K., Choi, M. S., Marçal, K. & Machinga-Asaolu, R. O. (2023) Intimate partner violence: understanding employment stability through latent class analysis, *Community, Work & Family*, DOI: [10.1080/13668803.2023.2226808](https://doi.org/10.1080/13668803.2023.2226808)

Showalter, K. (2016). Women's employment and domestic violence: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior*, 31, 37–47.

Showalter, K., Yoon, S., & Logan, T. (2021). The employment trajectories of survivors of intimate partner violence. *Work, Employment and Society*, 37(1), 1–20. <https://doi.org/10.1177/09500170211035289>

Stark E. (2007). *Coercive control: How men entrap women in personal life*. New York: Oxford University Press.

Steine, I. M., Bjorvatn, B., Winje, D., Grønli, J., Nordhus, I. H., Milde, A. M., & Pallesen, S. (2020a). Seksuelle overgrep i barndommen og arbeidsuførhet i voksen alder – Funn fra et norsk befolkningsutvalg. *Tidsskrift for Norsk Psykologforening*, 260-271.

Stylianou, A. M. (2018). Economic abuse within intimate partner violence: A review of the literature. *Violence and Victims*, 33(1), 3–22

Tarshis, S. (2022). Intimate Partner Violence and Employment-Seeking: A Multilevel Examination of Barriers and Facilitators. *Journal of Interpersonal Violence*, 37(7-8), NP5774-NP5804.

Tarshis, S., Alaggia, R., & Logie, C. H. (2022). Intersectional and Trauma-Informed Approaches to Employment Services: Insights From Intimate Partner Violence (IPV) Service Providers. *Violence Against Women*, 28(2), 617-640.

Trygged, S, Hedlund, E, Kåreholt, I.(2013) Våldsutsatta kvinnor drabbas av långsiktiga ekonomiska konsekvenser. *Socialmedicinsk Tidskrift*, 4, 604-612.

Ulmestig, R. & Eriksson, M. (2017) Financial consequences of leaving violent men – women survivors of domestic violence and the social assistance system in Sweden, *European Journal of Social Work*, 20:4, 560-571, DOI: [10.1080/13691457.2016.1188778](https://doi.org/10.1080/13691457.2016.1188778)

Överlien, C., Hellevik, P. M., & Korkmaz, S. (2019). Young Women's Experiences of Intimate Partner Violence – Narratives of Control, Terror, and Resistance. *Journal of Family Violence*, 1-12

7. Bilagor – projektbidrag för våldsförebyggande arbete

7.1 Nio våldstyper i koppling till arbetslöshet

De nio våldstyperna i koppling till arbetslöshet #upptäckvåldet

<p>Sexuellt våld</p> <p>Sexuellt kodade handlingar som man utsätter någon för ofrivilligt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kränkande anspelningar • Ovälkomna fysiska närmanden • Våldtäkt • Övergriper med tillhyggen • Tvingas titta på porr • Utföra sexuella handlingar inför någon annan • Upressning med foton/inspelningar • Oönskade dick pics 	<p>Materiellt våld</p> <p>Förövaren har sönder sådant som den utsatta värdesätter och behöver. Ett underliggande hot om att det är den utsatta som kan bli skadad nästa gång.</p> <ul style="list-style-type: none"> • våld som riktas mot eller utövas genom saker • ta sönder möbler och inredning • slå i väggar och dörrar • den utsatta kan känna sig tvingad att ge upp sina saker för att behålla lugn 	<p>Psykiskt våld</p> <p>En psykisk nedbrytning av en annan person. Kan få den våldsutsatta att börja tvivla på sig själv och på sin uppfattning om omvärlden.</p> <ul style="list-style-type: none"> • hot • verbala kränkningar • manipulationer • lögn • isolering
<p>Latent våld</p> <p>Uppvisning av ilska och aggressivitet genom kroppshållning och kroppsuttryck</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan ge känsla av osäkerhet och rädsla • upplevs som hot om våldsamma konsekvenser • skapar rädsla för att göra minsta fel • kan påminna om tidigare erfarenheter av fysiskt våld 	<p>Försummelse</p> <p>En form av våld där förövaren utnyttjar att den utsatta är i stark beroendeställning. Vanligast mot äldre eller personer med funktionsnedsättning.</p> <ul style="list-style-type: none"> • lämnas utan hjälp eller tillsyn • inte ge tillräckligt med mat eller dryck • avsiktligt ge fel medicin • dålig hjälp med hygien • vanvård av barn 	<p>Digitalt våld</p> <p>Utövas över nätet, telefon eller sociala plattformar.</p> <ul style="list-style-type: none"> • hotfulla mejl/sms • ryktesspridning på sociala medier • sprida andras privata bilder online • kapa någons konto på sociala medier • tvinga till sig någons lösenord • hålla koll på var någon befinner sig genom appar och geografisk positionering • grooming av barn
<p>Fysiskt våld</p> <p>Det är vanligt med slag där det inte syns, och att den utsatta därför kan ha fysiska skador som utomstående inte ser.</p> <ul style="list-style-type: none"> • slå, sparka, knuffa • hålla fast • skaka om • nypa, bita, klösa, dra • ta stryptag • spotta på • kasta saker på • med eller utan tillhyggen 	<p>Ekonomiskt våld</p> <p>Många gånger tar förövaren full kontroll över ekonomin och den utsatta får be om pengar till sig och eventuella barn.</p> <p>Kan innebära att tvinga en annan person att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • förfälska en namnteckning • ge åtkomst till hans Bank-id, mejl och mobiltelefon • skuldsätta sig genom lån och krediter • starta bolag • eller att som förövare låna och ta krediter i någon annans namn 	<p>Hedersrelaterat våld</p> <p>Våld kopplat till heder och förtryck som begränsat ens frihet genom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontroll och makt för att bevara ära • Fysisk och psykisk misshandel • Hot om och genomförande av: <ul style="list-style-type: none"> ◦ tvångs gifte, och ◦ tvångsbegränsningar

7.2 Nio våldsberättelser i koppling till arbetslöshet

1. MEDLEMSBERÄTTELSE FYSISKT VÅLD, Pernilla 45 år

Jag har varit arbetslös och sjukskriven i mer än tolv år. Jag har till och från varit i relationer med fysiskt våld med sparkar och slag som inte syns. Det började med verbala hot om våld, som förvärrades till fysiska slag som blev allt grövre fysiskt våld. År 2012 drabbades jag av en traumatisk stroke när min pojkvän tog stryptag på mig och knuffade mig nedför trappan i vår bostad. Det var en olyckshändelse menade min pojkvän, men konsekvenserna blev att jag fick det som läkarna kallar för en traumatisk stroke genom våld. Jag var nära döden men överlevde efter lång tid på sjukhus. Det tog slut med pojkvännen och jag blev hemlös i samband med utskrivningen från sjukhuset. Min pojkvän åkte aldrig ditt för brottet och jag känner ingen tilltro till rättsväsendet.

Idag är mina skador ett hinder med minnessvårigheter och balanssvårigheter. Jag minns bara mitt liv efter våldsbrottet, allt innan är en dimma för mig. Min stroke har påverkat mig också i form av nedsatt hörsel och balans, minnesproblem och hjärntrötthet. Mitt läkarteam säger att jag uppnår tre kriterier för demens, men är inte riktigt där för att få diagnosen. Jag vill gå tillbaka till mitt gamla jobb som väktare men det går inte med fallrisk och nedsatt kognitiv förmåga. Men mitt neuroteam har gjort bedömningen att jag inte kan arbeta, samt det finns oklarheter vilka jobb jag kan ta med alla mina svårigheter. Försäkringskassan säger att jag är för frisk för att vara sjukskriven medan Arbetsförmedlingen säger att jag är för sjuk för att kunna arbeta, så jag har pendlat mellan flera olika myndigheter utan lösning på min livssituation.

2. MEDLEMSBERÄTTELSE PSYKISKT VÅLD, Linda 49 år

Jag har varit arbetslös och sjukskriven i mer än tio år. Jag har två barn med en man som genom hot och kränkningar bröt ned mig. Lögner och manipulationer fick mig att tappa tilltron till mig själv. Det psykiska våldet hemma handlade om hur värdelös jag var och hur bra alla andra var. Jag fick dagligen höra att jag var tjock, ful, tråkig, äcklig och värdelös.

En gång i tiden arbetade jag som lärare och levde ett helt normalt liv. Våldet hemma blev gradvis värre för varje år. När våldet hemma var som värst drabbades jag av våld på skolan där jag jobbade. Jag blev misshandlad av några elever när jag gick emellan ett slagsmål. Det var inte de fysiska slagen som gjorde ondast utan känslan av förnedring inför eleverna och lärarna.

Idag har jag separerat från min make men jag är arbetslös och har svårt att försörja mig själv. Jag har investerat tid och pengar i en universitetsutbildning som jag inte längre kan försörja mig på och jag befinner mig långt borta från arbetsmarknaden, trots att jag är högutbildad.

Jag är rädd för nya människor och gamla trauman spelas upp i mitt huvud om och om igen. Det gör att jag drar mig undan och kan inte se hur jag ska kunna ta ett arbete utan att vara livrädd för att utsättas för nya övergrepp på nästa arbetsplats. Hade jag inte haft barn

hade jag nog tänkt tanken på att ta mitt liv, men nu måste jag fortsätta kämpa för mina barn skull.

3. MEDLEMSBERÄTTELSE SEXUELLT VÅLD, Ellinore 28 år

Jag har varit arbetslös och sjukskriven fram och tillbaka i några år. När jag var 7 år gammal lekte jag med mina kusiner och det som aldrig får hända det hände mig. Min morbror som då var omkring 27 år började ta på mig. Jag förstod inte riktigt vad som hände och vad han höll på med, men genom åren började jag förstå att det som hände var inte normalt och inte okej. Han började klä av mig och ta på mig överallt. Jag stod bara still och vågade inte säga någonting.

När jag blev äldre och fick mitt första jobb på en restaurang på en herrgård blev jag utsatt för sexuella anspelningar som förvärrades av tafsande på jobbet. En dag eskalerade allt. Min kollega kom bakifrån och kramade mig, började smeka mina bröst och försökte våldta mig. Jag hanterade situationen på samma sätt som när jag var liten, jag stod helt still och kunde inte röra mig. Jag försökte göra motstånd och jag minns att jag sade ”nej sluta”. Allt gick väldigt fort och jag minns hur en annan kollega kom in i rummet och tillkallade hjälp. Det sjuka är att mannen fick vara kvar på arbetsplatsen medan jag slutade på det jobbet.

Idag lider jag av social fobi med ständiga ångestattacker och svåra depressioner. Jag är livrädd för att dåliga saker ska hända mig igen och det försvårar mina möjligheter att gå tillbaka till arbetsmarknaden och lita på människor.

4. MEDLEMSBERÄTTELSE EKONOMISKT VÅLD, Emma 45 år

Jag har varit arbetslös och sjukskriven i tretton år. Jag har Chrons sjukdom som innebär stora problem med magen och stresskänslighet. Jag lider också av svår ångest och social fobi. Jag är gift och har två barn som har funktionsnedsättningar. Min make har ett högavlönat arbete och han är trött på att jag är arbetslös och pank hela tiden. Som exempel visar han detta när vi är ute och ska köpa glass i parken, när alla i familjen får varsin glass utom jag. Är man pank får man ingen glass, säger min man.

Hemma äter jag annan mat än övriga familjen. Familjen äter vanlig mat som kött och tacos, medan jag får hålla mig till billig mat som havregrynsgröt, nudlar och blodpudding. Har man inga pengar får man äta billig mat, säger min man.

Jag är utbildad undersköterska men kan inte jobba som det på grund av min sjukdom. Jag har försökt sjukskriva mig heltid men Försäkringskassan säger att jag inte har testat alla möjligheter ännu. Jag vill arbeta och få en egen inkomst.

Min make har full kontroll över familjens ekonomi och jag måste be om fickpengar både till mig själv och barnen när vi behöver pengar till mat och kläder. Min make säger att jag är värdelös och kommer aldrig få ett riktigt jobb, vilket innebär att jag aldrig kommer att klara mig ekonomiskt utan honom vid en separation. Vid en bodelning kommer jag att bli ännu fattigare än vad jag redan är och jag vet inte hur jag ska klara mig utan honom.

5. MEDLEMSBERÄTTELSE MATERIellt VÅLD, Lena 58 år

Jag har varit arbetslös och sjukskriven i åtta år eller mer. Jag bor tillsammans med min man och vår 24 åriga son som har NPF diagnos. Min son spelar mycket datorspel och har inget jobb, han gillar att stanna hemma och spela tv-spel. Jag har varit sjukskriven mycket i perioder och jag är utbildad undersköterska. Men jag har OCD och GAD diagnos som innebär svåra tvångstankar och fixering vid katastroftankar. Mina diagnoser triggas när jag blir stressad och har press på mig själv. Jag faller ofta ned i svåra depressioner med panikångestattacker.

Jag har erfarenhet av händelser bakåt som jag inte har pratat med någon om. Traumatiska händelser som handlar om att min make och son har explosivt humör och hög irritabilitet. När de blir arga sparkar de hål i dörrar och väggar, samt de kan slå sönder mobiler och möbler. De lägger ofta skuld på mig att jag är en dålig mamma eller dålig fru, att jag är orsaken till att dom blir arga. De kan också slå sönder vaser eller saker som betyder extra mycket för mig. Dom här utbrotten skrämmer mig. Min son har slagit mig några gånger och min man också. Jag vill lämna min man men jag vet inte hur.

Jag är utbildad barnskötare. När jag jobbade i förskolan funkade det inte eftersom jag fick svåra panikattacker av allt ansvar för alla barn och min svåra hemmasituation. Det gjorde att jag blev sjukskriven igen och nu behöver jag hitta ett nytt arbete som passar min svåra livssituation hemma.

6. MEDLEMSBERÄTTELSE LATENT VÅLD, Marie 32 år

Jag har varit arbetslös och sjukskriven till och från i åtta år. Jag har en nioårig son och en strulig situation med mitt ex, som är pappan till vårt barn. Jag lider av depression och ångest. Jag har GAD diagnos som är ångestsyndrom med oro, trötthet, koncentrationssvårigheter, spänning, muskelvärk och problem med sömnen. Har SIP kontakt med vården och boendestöd. Jag är utbildad barnskötare.

Mitt ex och jag är separerade, men vi delar vårdnaden av vår son. Mitt ex visar ofta ilska och aggressivitet genom ord och handlingar. Jag är rädd för att göra fel och irritera honom. Han är stor och stark. Jag känner rädsla för att väcka hans ilska, för då vet jag inte vad som kan hända. Tänk om han slår mig.

Min privata situation påverkar mitt arbetssökande negativt. Om det inte är uttryckning på skola för min son så är det mitt ex som ringer till mitt jobb och är hotfull. Jag känner hopplöshet och nedstämdhet över min privata situation och att jag inte kan hitta ett arbete som fungerar med min personliga situation. Jag kämpar med svåra känslor av hopplöshet och värdelöshet. Jag har ofta huvudvärk och magproblem, samt jag har suicidtankar. Hade jag inte haft min son hade jag nog velat slippa leva. Jag har för mycket stress och problem i mitt liv att jag kan drömma om att få slippa allt. Då bryter jag ihop och gråter, vet inte vart jag ska ta vägen. Men jag måste orka för min son, jag måste kämpa för honom.

7. MEDLEMSBERÄTTELSE DIGITALT VÅLD, Nilofar 32 år

Jag har varit arbetslös i mer än femton år. När jag var fjorton år blev jag bortgift med en man som var 35 år. Han är mer än tjugo år äldre än mig. Jag har aldrig någonsin reflekterat över mitt liv för jag har alltid behandlats som en slav av min familj. Jag har aldrig fått ha en egen vilja eller uttrycka mina drömmar. Idag har jag två döttrar, den ena på sju år och den andra på tretton år. Redan tidigt började deras pappa prata om att planera att gifta bort våra döttrar. Ju äldre döttrarna blev desto närmare kom vi bortgifte. En dag började min man ta bilder på våra döttrar och skickade dem digitalt till släktingar. Han sade att jag bara hittade på det och kunde inte bevisa något, då jag inte hade inloggningsuppgifterna till datorn.

Efter mammaledigheten började jag söka jobb. Min man såg jobbsökningarna och blev arg. En kvinna ska inte jobba utan ta hand om familjen. Han hotade mig och ändrade lösenordet på min dator, samt tog min mobil. Det gjorde att familjen blev digitalt bortkopplade från omvärlden.

Jag vill gå till polisen och anmäla min make för bortgifte som sedan år 2014 är olagligt i Sverige. Det innebär att det är förbjudet att tvinga eller förmå någon att gifta sig mot sin vilja, samt det är olagligt att planera eller på annat sätt bidra till att någon gifter sig under tvång. Men min man kommer aldrig att erkänna och dessutom har han tagit kontroll över datorer och mobiler, så hur ska jag kunna bevisa att jag har rätt? Vem tror på en arbetslös kvinna med invandrarbakgrund? Jag behöver hjälp att komma bort ifrån min make, skydda mina döttrar från bortgifte och hitta självständig försörjning.

8. MEDLEMSBERÄTTELSE FÖRSUMMELSE, Nadida 29 år

Jag har varit arbetslös i fem år. Jag och min man har varit tillsammans i fem år. Han har ett högavlönat arbete och vill att jag stannar hemma. Vi väntar vårt första barn och jag är gravid i sjätte månaden. Min man säger till mig att han inte kommer vara med på förlossningen. Han säger att han vägrar att vara med och att han kommer äcklas av mig om han är med på förlossningen, något som kommer påverka vårt förhållande efteråt. Jag har förlossningsskräck och är beroende av att ha någon vid min sida för att klara av förlossningen. Jag har försökt prata med min man men han vägrar ändra inställning. Jag är livrädd för att vara ensam på förlossningen och inte klara av det. Jag vet inte vad jag ska göra och hur jag ska få min man att förstå att han inte kan överge mig i en så här livsviktig situation.

9. MEDLEMSBERÄTTELSE HEDERSRELATERAT VÅLD, Maryam 49 år

När jag reste tillbaka till mitt hemland för att träffa släkten, hade jag inte en tanke på att mitt liv skulle komma att förändras totalt. Min pappa berättade att han hittat en lämplig man till mig i vårt hemland och släkten hade godkänt honom. Det var min kusin och vi skulle gifta oss.

Jag åkte hem till Sverige med min kusin och vi gifte oss och min nya man gjorde sig bekväm i sin nya roll. Enligt hans uppfostran bestämmer mannen över kvinnan och det är tillåtet att slå och misshandla sin kvinna. Under tiden vi var gifta blev misshandeln grövre

och grövre, samt han låste in mig i huset. Jag fick inte prata med någon och allt skulle hållas inom familjen.

Den grova misshandeln blev allt farligare med svårare skador och längre sjukhusvistelse. Jag bestämde mig för att ta hjälp av kvinnojouren och polisanmäla honom. På rättegången satt jag ensam och hela min släkt övergav mig och stod på hans sida. Tingsrätten gav honom bara 1 års fängelse och 9 månaders utvisning. Det gjorde att jag tog hjälp av kvinnojouren och gick under jorden med skyddad identitet.

Jag tycker det är ett systemfel i samhället när vi ser en kraftig ökning av skyddad identitet för kvinnor och att så många kvinnor behöver gömma sig.

7.3 Jobbjouren inkl. självttest och kampanjer

Bilderna (inklusive våldsenkäten) som presenteras nedan är hämtade från och projektverksamhetens plattform: <https://www.jobbjouren.se/v%C3%A5ldschatten>

The image shows two screenshots from the Jobbjouren platform. The top screenshot is the website's landing page, featuring a teal header with navigation links: 'Logga in', 'Få stöd', 'Om oss', 'Kontakta oss', and 'Registrera dig'. The main content area has a dark background with a woman's face in the background. The text reads: '#jobbjouren', 'För samtal om svåra saker', and 'JOBBJOUREN är en digital safespace för samtal med tystnadsplikt där du kan våga prata om allt. När det offentliga systemet krånglar och du känner dig ensam, finns vi här för att hjälpa dig.' The bottom screenshot is a social media post for 'Våldsjouren' with the hashtag '#upptäckvåldet'. It features a photo of a woman holding up her hand. The text includes: '#jobbjouren', 'Våldsjouren', 'Här hjälper vi dig med:', and a description of the support provided: 'Hjälp med frågor som handlar om våld i kombination med arbetslöshet/ekonomisk utsatthet, samt självhjälpverktyg för att mäta utsatthet med farlighetsbedömningar mellan våldet och arbetslösheten, samt individuell coaching.' A 'Kom igång' button is at the bottom.

Testet är helt anonymt. Om du undrar över något, tveka inte på att [kontakta oss!](#)

Våldsjouren Självtest

Våldsmätaren är ett självtest med 14 frågor som handlar om dina upplevelser kring nio olika våldstyper. Dina svar är anonyma.

Starta självtestet

Testet tar cirka 5-10 minuter

© 2024 Stiftelsen Give it forward | Alla rättigheter förbehållna.

Skapad med ❤️ av Ensotech

Hur går det till i chatten?

VÅLDSJOUREN:s chatt är öppen för alla som önskar mer kunskap och stöd ur våldet. Vi har öppet måndag-fredag klockan 10.00-16.30 via telefonrådgivning och chatten. Efter samtal kan vi boka möten för att erbjuda mer stöd. Du kan vara anonym och du bestämmer själv vad du vill prata om. Teamet bakom rådgivningen är erfarna socionomer och terapeuter med stor kunskap om hur de olika våldstyperna påverkar din hälsa och din arbetsförmåga. Med våra intyg kan vi ge dig extra stöd i kontakten med vården och myndigheter. Vi arbetar under tystnadsplikt.

Gör vårt självtest och få ditt intyg på våld

Gör vår självtest och ta reda på vilken eller vilka våldstyper du är utsatt för, samt få ut ditt intyg om hur våldet påverkar din hälsa och din arbetsförmåga. Intyget kan du uppvisa i kontakten med vården och myndigheter. Läs gärna igenom de nio våldstyperna innan du gör självtestet. Våldsmätaren ger dig ett resultat från noll till hundra poäng med farlighetsbedömningar. Om du får höga farlighetsbedömningar är det viktigt att du följer rekommendationen i ditt intyg och tar hjälp av oss. Vi finns här för att hjälpa dig ur våldet.

Våldsmätaren

55 / 100 ⓘ

- Låg fara (0-15 poäng)
- Befintlig fara (16-30 poäng)
- Hög fara (31-100 poäng)

Denna data är medelvärde på de anonyma resultat som registrerats.

Gör självtestet

Medlemsberättelser om de nio våldstyperna

Här kan du läsa mer om hur de nio våldstyperna låter och ser ut hos våra medlemmar med deras personliga berättelser om hur våldet kan ta sig olika uttryck.

FYSISKT VÅLD Pernilla

LATENT VÅLD Marie

PSYKISKT VÅLD Linda

DIGITALT VÅLD Nilofar

SEXUELLT VÅLD Ellinore

FÖRSUMMELSE Nadida

EKONOMISKT VÅLD Emma

HEDERSRELATERAT VÅLD Maryam

MATERIELLT VÅLD Lena

Engagera dig: tjejtoalett- och tvättstugekampanjer

Tjejtoalett och tvättstugekampanjen är kampanjer som handlar om att sprida information om VNR (våld i nära relation) i kopplingen till arbetslöshet. Tvättstugor och tjejtoaletter är ställen där individer som riskerar att vara utsatta har störst chans att befinna sig ensamma, utan sin förövare. Här vill vi nå ut och erbjuda hjälp.

För att vara med och hjälpa till att sprida information, ladda ner, skriv ut och sätt upp informationsbladen nedan i din närmaste tvättstuga:

Informationsblad

Flerspråkigt informationsblad

Våldstyper informationsbild

Ladda ner runt klistermärke

**Är du rädd för någon
i din närhet?**

**Är du eller någon du känner
utsatt för våld eller hot om våld?**

Vi hjälper dig ur våld och till arbete.

Behöver du någon att prata med? **Ring oss**
010-214 66 90 och chatta med oss på
www.jobbjouren.se/valdsjouren

Vi finns för att hjälpa dig!

Genomför medfinansiering
tillsammans med
Arbetsförmedlingen

Jobbjouren
010-214 66 90

Behöver du akut rådgivning?

Ring nu

Ditt resultat

Ta testet igen

Generera intyg

Vad betyder ditt resultat?

Det visar låg fara för våld inom nio våldstyper och våldets påverkan på din arbetsförmåga visar på lågt resultat.

Viktigt att veta:

Offer för våldsbrott drabbas många gånger av nedsatt arbetsförmåga, allvarlig ohälsa och förlust av arbete och inkomst. Våld i nära relationer är en dold orsak till nedsatt arbetsförmåga och arbetslöshet.

Här kan du läsa mer om kopplingen mellan våld i nära relationer och nedsatt arbetsförmåga och dold arbetslöshet: www.jobbjouren.se/kunskapscenter

Våldet kan vara svårt att upptäcka och därför har vi samlat medlemsröster om hur våldet låter i verkligheten.

Här kan du läsa medlemsberättelser om de nio våldstyperna: www.jobbjouren.se/valdschatten

Här kan du ta del av mer kunskap om våldsprevention på vårt kunskapscenter med filmer och rapporter: www.jobbjouren.se/kunskapscenter

Om du är osäker på hur våldet påverkar din arbetsförmåga kan du chatta med oss och vi kan berätta mer om hur vi kan erbjuda dig VAU (våld- och arbetsförmågeutredningar) med fördjupat intyg som skydd i dina kontakter med vården och myndigheter.

Ta kontakt för rätt stöd:

Om du eller någon du känner är i akut behov av stöd och hjälp ur våld ska du alltid ringa SOS Alarm på 112 eller 114 114 för icke akuta ärenden. Du kan också chatta med oss eller ringa oss på Våldsjouren måndag - fredag kl. 09.00 - 17.00 på 010-214 66 90. När vi har stängt kan du ringa kvinnofridslinjen på 020-50 50 50.

Bidra till forskningen:

Bidra gärna till forskningen om våld i nära relationer genom att dela ditt resultat med vår databas. Dina svar är anonymiserade och skyddade, men dina siffror går till forskningen för att öka kunskapen om våldutsatthet i Sverige.

Få ditt personliga intyg:

Generera ditt personliga intyg från oss och använd intyget som skydd i kontakten med vården och myndigheter. Med intyget kan vi hjälpa dig stärka dina rättigheter och möjligheter att få förstärkt stöd ur våldet, samt förstärkt stöd för att stärka din arbetsförmåga och hälsa. Intyget hjälper också till att göra vården och myndigheter medvetna om våldets farliga effekter på arbetsförmågan och hälsan.

Exempel på resultat efter genomfört test

#jobbjouren

Kunskapscenter våldsprevention

Här har vi samlat webbutbildningar och kunskapsbaserad praktik för yrkesutövare och volontärer som arbetar med våld i nära relation, samt för individer som är eller har varit utsatta för våld i nära relationer. Här kan du kostnadsfritt ta del av kunskap, information och arbetssätt för våldsprevention med särskild koppling till arbetslöshet. Klicka på rubrikerna nedan för att komma till utbildningarna, artiklarna och arbetssätten.

Är du intresserad av att bli certifierad coach inom VNR (våld i nära relationer)?

Riksorganisationen Give it forward bjuder in till en digital och nationell utbildning i VNR (våld i nära relationer) i kopplingen till arbetslöshet.

Den riktar sig till dig som vill lära dig mer om hur VNR påverkar individers hälsa, arbetsförmåga och anställningsbarhet.

Du kommer att få lära dig om:

- De nio våldstyperna
- Verktyg för tidigt upptäckt
- Använda digital VNR mätare
- Verktyg för självhjälsprogram
- Universella, selektiva och indikerade VNR insatser
- Motiverande samtal med VNR inriktning
- Peersupport VNR
- Forskning och kunskap om hur VNR hänger ihop med utanförskap och arbetslöshet
- Praktiska verktyg för att bemöta och stödja personer som drabbas av VNR i kopplingen till utanförskap.

Mer information

Klicka på rubrikerna nedan för att läsa och höra mer om:

Arbetsförmedlingens användarstöd för ökad upptäckt av våld (pdf)

Så jobbar Arbetsförmedlingen med våld i nära relationer (ljud och text)

Partner violence - a hidden cause of unemployment? (ljud och text)

Kunskapscenter våldsprevention: <https://www.jobbjouren.se/kunskapscenter>

Stoppa våldsspiralen i samhället - Du kan göra skillnad idag

Våldsjouren #upptäckvåldet

Våldsjouren är en ideell organisation som gör utsatta medvetna om våldet genom farlighetsbedömningar och gör det möjligt att göra orosanmälningar.

Vi stoppar hot, hat och våld genom att utbilda lokala insatsgrupper som samverkar med polisen. Vi finns och växer där utsattheten är som störst för att stoppa kriminalitet, våld och utanförskap.

Varje år kostar kriminaliteten samhället ca 150 miljarder kronor.

Varje år anmäls nästan 1.5 miljoner brott, av dessa utgör 84 000 misshandelsbrott. Våldet mot kvinnor har ökat.

Hjälp oss att rädda liv, stoppa lidande och skydda fler personer ur våld, hot, hat och utsatthet.

Blir volontär hos oss, vi utbildar och certifierar dig till demokratiledare.

Våldsjouren är en del av
JOBBJOUREN
www.jobbjouren.se

Genomförs med bidrag från Jämställdhetsmyndigheten

Tvättstuge-och tjejtoalettskampanj

